

Bundel – (LEO) Leefomgeving van 6 oktober 2023

Agenda bijlagen

Vastgestelde Notulen Statencommissie Leefomgeving (LEO) 06-10-2023

Attendering conceptagenda's SC LEO op 6 en 13-10-2023 aanvang 14.30/10.00 uur beide locatie Veldekezaal, e-mail voorzitter SC LEO van 22-9-2023

- 1 14:30 – Opening, mededelingen voorzitter, inventarisatie rondvraag/mondelinge mededelingen portefeuillehouder/actualiteiten IPO en vaststelling agenda
Behandelaorstell:
De Commissie wordt gevraagd om de agenda voor de Commissievergadering van 6 en 13-10-2023 ongewijzigde vast te stellen.
- 2 Spreekrecht externen
Iedere externe heeft het recht om in te spreken over een geagendeerd onderwerp dat te maken heeft met provinciaal beleid. Een persoon die wil inspreken meldt dit uiterlijk 24 uur voor aanvang van de commissievergadering via het contactformulier t.a.v. commissiegriffier Leonie van Birgelen. Het inspreken vindt plaats direct voorafgaand aan de behandeling van het betreffende agendapunt. Voor meer informatie, zie de bijgevoegde spelregels.
Spreekrecht externen (versie 22-9-2023)
- 3 14:35 – G-23-009 Statenvoorstel Kredietbesluit Reconstructie N595 Wittemer Allee, brief GS van 13-09-2023 (GS DOC-00547719)
De oorspronkelijke kostenraming voor de reconstructie van de N595 blijkt na veel jaren planvoorbereiding onvoldoende. Voorliggend voorstel stelt voor om het projectkrediet op te hogen om zodoende het plan te kunnen uitwerken en uiteindelijk uitvoeren. Behandeling vindt plaats in 2 termijnen met een geplande behandelduur van 1,5 uur.
G-23-009 Statenvoorstel Kredietbesluit Reconstructie N595 Wittemer Allee, brief GS van 13-09-2023 (GS DOC-00547719)
- 4 16:05 – Schorsing
Deze vergadering wordt voortgezet op 13-10-2023.

provincie limburg

Limburgs
Parlement

Notulen Statencommissie Leefomgeving (LEO) van 6 oktober 2023

Inhoud

Presentiellijst	3
Aanwezig:	3
 1. Opening, mededelingen voorzitter, inventarisatie rondvraag/mondelinge mededelingen portefeuillehouder/actualiteiten IPO en vaststelling agenda	 4
 2. Spreekrecht Externen	 4
 3. G-23-009 Statenvoorstel Kredietbesluit Reconstructie N595 Wittemer Allee, brief GS van 13-09-2023 (GS DOC-00547719)	 4
 4. Schorsing	 29

Presentielijst van de leden van de commissie LEO voor de vergadering van 6 oktober 2023

voorzitter

Jenneskens, MA, mevrouw M.T.P.

Griffie

Birgelen-Droog, mevrouw L.G.M.

Oppen, C.M.P.J. van

Leden

Partij

Aanwezig:

Berghorst, mevrouw mr. A.

Bloi MA, J.M.

Bosch, M. Th.

Hermans, L.J.

Huizing, J.

Ijpelaar, W.A.J.

Nijenhuis, D.J.

Pol, mevrouw H.A. van der

Smeets, mevrouw C.A.H.

Sol MSc, H.P.A.

Vaessen, L.A.P.

PvdA

VVD

PVV

PVV

BBB

CDA

BBB

BBB

SP

GroenLinks

D66

Afwezig

--

Het College van Gedeputeerde Staten

Kuntzelaers, J.J.M.

Burgercommissieleden

Beucken, L. van den

Est, drs. A.B.M. van

Roso, R.L.W.

LOKAAL-LIMBURG

50PLUS

JA21

Overige aanwezigen

Notulist

Het Notuleercentrum

1. Opening, mededelingen voorzitter, inventarisatie rondvraag/mondelinge mededelingen portefeuillehouder/actualiteiten IPO en vaststelling agenda

De voorzitter: Goedemiddag allemaal. We hebben quorum en dat betekent dat we deze vergadering gaan starten. Dat doe ik terwijl ik zeg dat de livestream even niet werkt, maar de notulen doen dat wel. Dat betekent dat u niet door uw haar hoeft te wrijven. We hebben al de hele dag problemen met de livestream, dus het zij zo en we hebben vandaag slechts één agendapunt te behandelen. De rest wordt volgende week pas behandeld en dan kijk ik nu even rond naar de zijde van de commissie. Zijn er vanuit de commissie vragen voor de rondvraag die per se vandaag besproken moeten worden? Ik zie mevrouw Berghorst.

Mevrouw Berghorst (PvdA): Ja voorzitter, ik heb wel even een punt van orde. Ik wil u graag meegeven dat en dat wil ik ook formeel vanuit deze Commissie doen, dat de planning van vandaag echt niet te doen is en ik wil u vragen om dat in de Agendacommissie mee te nemen en ervoor te zorgen dat dat niet nog een keer gebeurt op deze manier.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Berghorst, als uw voorzitter die uit de Agendacommissie is weggesneld om hier op tijd te beginnen met deze vergadering, ga ik dat in de volgende vergadering van de commissie zeker meenemen, want ik zag instemmend geknik bij de overige leden. En de Gedeputeerde naast mij meldt iets, dus ik vraag even aan de Gedeputeerde, zijn er actualiteiten vanuit GS te melden.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Nee.

De voorzitter: Nee, het belooft vandaag een korte agenda te zijn die ik met uw goedvinden dan ook hierbij vaststel.

2. Spreekrecht Externen

De voorzitter: Dan het spreekrecht externen; er zijn geen insprekers vandaag en dan gaan we gewoon meteen beginnen met agendapunt 3.

3. G-23-009 Statenvoorstel Kredietbesluit Reconstructie N595 Wittemer Allee, brief GS van 13-09-2023 (GS DOC-00547719)

De voorzitter: Ons eerste en enige agendapunt van deze vergadering: het Statenvoorstel Kredietbesluit Reconstructie N595 Wittemer Allee of N 595 voor de notulen maakt het natuurlijk niks uit. We bespreken dit Statenvoorstel in twee termijnen. In de eerste termijn krijgt u vijf minuten per fractie en wat de interrupties betreft, volgen we de afgesproken regels, zeg ik nog maar even in alle volledigheid. Dat zijn er vijf per fractie voor PS en voor GS en vijf per fractie voor interrupties. Voor de eerste termijn, kijk ik naar mijn rechterkant en begin ik bij de BBB. Dan geef ik het woord aan, ik denk de heer Huizing, want zijn hand zit al op het knopje. De heer Huizing.

De heer Huizing (BBB): Hij kan niet wachten, dus daar gaan we. Er is geen livestream, dus ik kan rustig mijn leesbril opzetten. Even kijken ja, Maar ik denk dat de extra kredietaanvraag ... misschien met het goede nieuws beginnen, er wordt een risico genoemd in het stuk van niet-toekenning door de Staten. Ja, ik denk dat dat risico eigenlijk na deze vergadering wel weggevinkt kan worden, dus dat is het goede nieuws. Ja, voor de rest moet ik zeggen, ja, de zesde voortgangsrapportage stond het

verkeerslicht voor dit initiatief al op rood. Dat was blijkbaar vuurrood. Want ja, de extra kredieten ten opzichte van het bedrag wat voor de provincie, waar die voor stonden, oorspronkelijk € 5,6 miljoen als ik het goed heb, ja 9,4 extra, dat is toch ongeveer een ordegrootte van 200%. Dat is wel een heel forse overschrijding natuurlijk. Tegelijkertijd, we hebben het er uitgebreid over gehad, ja wat zijn de opties? De enige optie is niks doen. Is denk ik geen optie, dus de enige vraag die wij nog hebben naar aanleiding hiervan is richting Gedeputeerde. Zijn er nog mogelijkheden voor versobering, zonder uiteraard kwaliteitsverlies op te lopen? En de andere is ja, daar waar ik zeg; de aanbestedingen de afgelopen jaar 1,5 jaar nogal fors omhooggingen, lijkt er nu een trend te zijn dat de aannemers een beetje over elkaar heen aan het vallen zijn om werken te verkrijgen. Dus wellicht is hier, normaal gesproken is tijd budgetoverschrijding, maar misschien hier is timing nog een klein beetje een mogelijkheid om laat ik zeggen, uiteindelijk het bedrag dat we kwijt zijn aan de aanbesteding nog iets te verminderen, dus dat zijn twee concrete vragen die we hebben naar aanleiding van wat hier voorligt. Dus wat dat betreft in eerste termijn onze reactie op het stuk.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Huizing, dat was echt heel keurig binnen de tijd, dan ga ik nu naar de heer Ijpelaar namens het CDA.

De heer Ijpelaar (CDA): Nou ja, wat ons vooral opvalt, is dat het eigenlijk gewoon een heel nieuw stuk is. Het lijkt alsof dit eigenlijk gewoon de eerste keer is dat we over de Wittemer Allee 2.0 praten. De scope lijkt volledig gewijzigd en daarnaast zijn de kosten natuurlijk enorm toegenomen, waardoor ik alleen maar kan concluderen, of wij als fractie eigenlijk ook wel van, goh, dit lijkt wel een heel nieuw project en we hebben net de infosessie over het IPML gehad. Ik vraag me dan ook, wij vragen ons dan ook af of dit project nog steeds zo hoog scoort binnen die IPML en of dit wel een project is dat wij voorrang moeten geven. Even los van de situatie daar hè. Ik bedoel ik ken het, ik ben al vaker geweest en ook de gemeente. Het is allemaal doelmatig geld uitgeven, dus daar twijfel ik niet aan het project en ook de situering bij de toeristische attracties. Dat vraagt om onze aandacht. Alleen de vraag is, vraagt het ook om onze prioritering, dus daar ben ik heel benieuwd naar hoe je een project van € 6 miljoen dat wat eens € 19 miljoen kan kosten, hoe de Gedeputeerde dat nou rijmt binnen de IPML? En, dat is dan ook wel een vraag van, waarom krijgen we dat dan ook niet binnen het stuk aangeboden dat we daar een passage over lezen dat we zeggen, nou, we hebben het integraal tot ons genomen, dit stuk, en ja, nogmaals, we doen heel vooruitstrevende dingen rondom IPML en afwegingskaders en begrotingen. En dan toch krijgen we gewoon weer zo een los voorstelletje. Zo van ja dit nou, ik wil niet nog meer azijnmaar bij de meerkosten staat: het grondwerk wordt duurder, daar zit archeologie in en oh ja, er is ook nog geen fundering voorzien. Nou, dat zijn naar mijn idee, ik heb nu 4 jaar dit woordvoerderschap rondom infra dat zijn zeg maar de drie meest voorkomende kostenposten binnen de infraprojecten. Er is altijd archeologie, zeker als een overheid iets moet doen. Je moet altijd naar de fundering kijken en zeker als het gaat om onderhoud, is dat altijd iets waar we ons op stuklopen en grondwerk in zijn algemeenheid en in combinatie met water. Ja, dat is natuurlijk ook altijd iets, dus hoe kan het dan als een soort konijn uit de hoge hoed komen, als een soort verrassing? En daarnaast kan ik ook nog niet goed zien, daar wordt heel even met één zin aangegeven, de oorlog in Oekraïne. Maar welk aandeel heeft de oorlog in Oekraïne? De hyperinflatie van de afgelopen tijd, de stijging van de bouwkosten ten opzichte van al die andere dingen? Want mijn gevoel, mijn politieke gevoel zegt gewoon, het is een scopewijziging en we hebben de kosten niet goed in beeld gehad. En oh ja, er is ook nog een Oekraïne-oorlog, dus ik denk dat het eerder die twee eerdere is als dat er zegt van: het zijn echt prijsstijgingen. Nou ja, dan denk ik dat ik kan aansluiten van ja, moeten we dan versoberen, wat is dan nog echt? Die Moskou-methode van wat moeten we nou? Wat is een musthave? En ik vroeg me ook al af, we zitten nog steeds in de planfase en ik kan ook, ik lees met geen woord of het P50 of P85 is. Dat staat dus helemaal niet in het stuk en dan denk ik dat ik dat als Statenlid toch wel verwacht zeg maar. Goed, en ik kan nog wel een

paar positieve woorden dichten over de doelmatigheid, maar dat heb ik al gedaan, dus ik hoop dat u antwoord kan geven op de vragen, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Ijpelaar. Vorige week heb ik u mijnheer de heer Blooi genoemd, maar het is de heer Bloi, van de VVD hè, dan doe ik meteen even goed.

De heer Bloi (VVD): Bloi, we gaan het weekend beginnen. Ja, voorzitter, ik heb twee grasmaaiers voor me gehad, want een groot deel van de vragen zijn voor mijn voeten weggemaaid. Ik had bij het lezen van dit stuk ook een beetje een déjà vu van de discussie over het kredietbesluit Beek - Elsloo waar ook gewoon de prijzen ontploft zijn, ja hetzelfde hier. Maar goed, dan wil ik de vraag van toen herhalen van volgens mij moeten we eindelijk eens gaan heroverwegen, infrastructuurbreed, maar volgens mij is daar ook iets toegezegd dat dat er aankomt en staat er ook zoiets van in het coalitieakkoord. Ja, ik heb voor de rest geen vragen, want ja nogmaals, twee grasmaaiers voor me. Ik wil daar nog even één ding meegeven. Of ja meegeven, een compliment maken. En dat gaat niet over het kredietbesluit, maar het gaat over de infosessie die drie weken geleden over de Wittemer Allee heeft plaatsgevonden in het klooster Wittem. Los van wat je van het project vindt, was het gewoon een goed georganiseerde avond volgens mij, ook druk bezocht door voorstanders en tegenstanders. En dus ja, dat wil ik gewoon meegeven.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Bloi, dan ga ik even verder naar de heer Van den Beucken namens LOKAAL-LIMBURG.

De heer Van den Beucken (LOKAAL-LIMBURG): Ja, dit konden we eigenlijk allemaal al een beetje zien aankomen, want in al die IPML's heeft dat natuurlijk een paar keer op groen gestaan. Bij de vierde rapportage, als ik me niet vergis, sprong die in een keer op rood. Dat vonden we op zich wel achteraf apart en ik denk dat mijnheer Ijpelaar dat op een of andere manier ook zo bedoeld heeft, dat dat toch in één keer op rood springt. Achteraf met de wetenschap die we nu hebben, is dat plotseling gegaan. Normaal zit daar altijd een oranje tintje tussen. Ja, rood, vuurrood, donkerrood. Het is heel rood, maar het kost ook 2,8 keer zoveel als we er oorspronkelijk voor uitgetrokken hebben. En dat is natuurlijk voorwaar geen kattenpis. We zien een aantal redenen in het stuk staan, dat zijn er een zestal, waardoor die kostenstijgingen veroorzaakt zijn. En als we dan kijken naar die zes genoemde redenen, dan komt dat extra kredieten vragen. Dan zien we bijvoorbeeld elementen als raming, ik lees even voor, op een ander alternatief of kostenraming. Maar onzekerheden is er ook weer zo één. Nadere uitwerking scope, en dan begrijpen we achteraf niet zo goed waarom dat licht van scope dan altijd op groen gestaan heeft, want we zien dat natuurlijk ook dat behalve deze elementen dat we ook een scopewijziging gezien hebben die kun je in het stuk teruglezen, daar is behoorlijk gesleuteld aan de scope. En wat wij op zich een prima iets vinden, is natuurlijk dat overzichtje van die kostenbegroting op bladzijde 21 of 22. Dat is op zich best helder, maar van de andere kant zouden wij die kostenstijging ook best wel eens graag tegen de lat afgezet willen zien van die zes oorzaken, dat je een andere indeling maakt, want dat loopt namelijk niet synchroon met de begroting die wij zien op bladzijde 22. Dus dat is een verzoek ook om daar eens op te reflecteren of we dat toch kunnen krijgen, dat we wat meer inzicht krijgen.

De voorzitter: Ik onderbreek u heel even mijnheer Van den Beucken. Uw vraag is voor de Gedeputeerde niet helemaal helder, dus kunt u uw vraag nog een keer opnieuw formuleren, zodat die zo ook wel goed helder is.

De heer Van den Beucken (LOKAAL-LIMBURG): Goed, ik zal dat proberen, dank u wel voorzitter.

Goed, kijk, we kunnen op twee manieren tegen die kostenstijgingen aankijken. De eerste manier zien wij op bladzijde 22, daar heb je een kostenbegroting. Nou ik vind het wel een heel helder inzichtelijk stuk waar je bij wijze van spreken in één oogopslag ziet hoe die kostenstijgingen tot stand gekomen zijn. Maar ik zou ook graag hebben dat er gereflekt wordt op die zes redenen waarom die kosten opgedreven worden. Kunnen we daar dat totaalbedrag ook een beetje op verdelen dat we een beetje een inzicht krijgen van hoe dat nou zo gekomen is. Dat maakt het ons wat makkelijker om straks daar iets van te vinden. Dan hebben we dit project geclassificeerd zien worden als een project met een gemiddeld risico, conform de begrotingssystematiek. We hebben het er straks ook al even over gehad, in de vorige vergadering: deterministisch ramen. Ik heb even de definitie daarvan opgezocht gisteren. Daar staat 'de onzekerheid waarmee een project gemoeid gaat, wordt ingeschat op basis van ervaring en de nalcaculaties van voorgaande projecten.' En ik worstel daar mee, want welke projecten kunnen we hiermee vergelijken, voorgaande projecten? Maar dat kan de Gedeputeerde wellicht op reageren en daar zijn ook een aantal zaken die die je nog niet kon voorzien, natuurlijk, zoals de COVID-crisis wellicht, de oorlog in Oekraïne, dat soort dingen dus, ja misschien ook daar nog een reflectie op. Dan de bandbreedtes, het totale scenario dat je op bladzijde 22 ziet. Begrijpen wij nou goed dat dit overzicht gelezen mag worden als een worstcasescenario, of is het nou zo dat als we overgaan tot een positief besluit dat er wel nog een kans is dat er nog verdere kostenstijgingen aan de orde komen, ondanks dat de begroting volgens de leidraad kostensystematiek gebaseerd is? En wat betekent dat voor de toekomstige jaarlijkse onderhoudslasten c.q. kapitaallasten. Immers, en er zijn natuurlijk ook gewijzigde eigendomsverhoudingen. Zijn er andere risico's met uit de tijd lopen van het project, want we weten ook dat menskracht zeldzaam is, zowel ambtelijk, maar vooral uitvoerend. Zitten die dan verwerkt in deze begroting? Dat is nog zo'n vraag. Ik ga langzaam afronden. Dan hebben we in dat systeem dat we zien op bladzijde 22 een drietal soorten kosten. We hebben ook nog bijkomende kosten, dat is ja, hoofdstuk 3 zullen we het maar even wat gemak noemen. Daar staat geen bandbreedte bij, kan uitgelegd worden hoe dat in zijn werk gaat? Waarom dat niet is? Dan hebben we nog één laatste vraag en dat gaat over btw-afwikkeling. Dat kan behoorlijk in de papieren lopen en we hebben dat vaker gezien, dat daar heel weinig tekst aan besteed wordt, dat dat ergens in die marge weggestopt is. Maar daar heb ik toch wel een dringende vraag over: lopen we daarin risico's? Tot zover inbreng.

De voorzitter: Kijk, slechts vier seconden over uw spreektijd, dus keurig binnen de tijd. Geef ik het woord aan de heer Roso namens JA21.

De heer Roso (JA 21): Ja dank je wel voorzitter. Ik heb niet last van één of twee grasmaaiers, maar van vier. Ja, die vragen ga ik niet herhalen. Wel bekruipt mij ook het gevoel wat we bij ... 0:20:35 ook hebben gehad, dat ga ik wel even herhalen, wat voor een ... ze hebben gehad, daar komt nog een overschrijding bij. Hier komt ook weer een overschrijding bij. Wat komt daar nog aan? Is dan daadwerkelijk in beeld van wat we dadelijk nog meer gaan krijgen? Overschrijdingen die hetzelfde tijdspad hebben gelopen en dan eventueel dezelfde problemen waar we tegenaan kunnen lopen. Te zien eigenlijk in de argumentatie zoals ze hier nu staat in dit stuk is eigenlijk ongeveer gelijk aan het stuk wat we toen bij ... ook hebben gezien, met uitzondering van de externe partijen. Ja, die vraag is meer van, wat komt daar nog van aan? En ik hoor je vragen of mijnheer Ebert vorige keer mijn stuk had gelezen, mijn aantekeningen had gelezen, want dit is bijna een-op-een een kopie van mijn oorspronkelijke bijdrage. Alle gekheid op een stokje, daar wou ik het bij laten voorzitter.

De voorzitter: Dan concludeer ik dat er sprake is van telepathie. deze dan kijk ik even naar de zijde van de PVV wie ik daar het woord mag geven. Ik zie de heer Bosch.

De heer Bosch (PVV): Ja, voorzitter, ja. Wij hebben kennisgenomen van het getal, en nogmaals, we zijn al jaren met deze wijziging bezig. Er zijn al verschillende alternatieven geweest, maar uiteindelijk vinden wij het toch een schrikbarend hoog getal wat daar nu uitkomt. En ik vraag me af, wij hebben het natuurlijk op basis van de calculatie van de Provincie gemaakt, maar wat doet dat dadelijk als we het op de markt gooien? Gaat het dan minder worden, gaat het dan meer worden? Ik denk dat dat waarschijnlijk iets minder zou worden, maar als ik nou even zou vragen, als ze daar nog een MKBA op loslaten, hoe zou die dan nog scoren? Ik denk dat we ons dan verschrikken en dat is toch even ook wel één van mijn dingen, wat is de kosten-batenanalyse, hoe ziet die eruit, wat zijn we aan het doen? Is dat nog realistisch? En daar gaat het mij om en nogmaals, wij gaan het nu beslissen of niet beslissen, maar wat zegt de gemeenteraad van Gulpen-Wittern, want die heeft nog niets gezegd. Er wordt wel gezegd, ja, in principe zal dat wel lukken en ze gaan wel mee, maar ik wil dat dan ook nog eens zien als ze daar tegen die getallen aankijken en hoe ze daar tegenaan kijken. Dus in wezen tot zover even dit is het voor ons nu.

De voorzitter: Dank u wel; de heer Bosch, nou zijn er heel veel mensen die spreken over grasmaaiers, maar ik weet zeker dat mevrouw Berghorst nog wat gras ziet staan. Dus geef ik het woord aan mevrouw Berghorst van de Partij van de Arbeid.

Mevrouw Berghorst (PvdA): Ik zal het graszaad weer even uitstrooien, zodat we daar dan met zijn allen weer overheen kunnen. Nou, ik constateer eigenlijk dat we een stuk te pakken hebben wat een beetje mobiliteitsstuk oude stijl is en dat blijkt ook wel, want de overheid stelt allerlei vragen die ik ook zou stellen bij een stuk oude stijl, risico, ramingen, P50, P85 staat niet in het stuk. De versoberingsmaatregelen zijn niet beschreven, wat wel en wat niet kan en wat overwogen is. En ja, er zijn nog een aantal andere zaken die in mijn optiek ontbreken en ik verwacht eigenlijk wel dat die onderbouwing, als je om extra geld komt vragen, dat de onderbouwing op orde is. En ik vind eigenlijk dat de onderbouwing te wensen overlaat. Ik wil allereerst wel even melden dat de Partij van de Arbeid wel overtuigd is dat we hier moeten ingrijpen. Het is een prachtig stukje Limburg, waar deze weg doorheen loopt, maar ook een stuk waar auto's, fietsers, trekkers, scootmobielers alles door elkaar heen loopt. Ik bedoel, ik heb er eens gereden dat er op het fietsstrookje twee mensen met een rollator liepen. Het is gewoon gevaarlijk. We moeten daar wat aan doen, maar het roept gewoon vragen op en allereerst gewoon eens even een technische vraag: ik ben al acht jaar woordvoerder mobiliteit. Ik heb nog nooit gehoord van het omklappen van een weg en dan zou je denken; als het in het stuk staat, dan wordt er ook uitgelegd wat we daarmee bedoelen. Wellicht is het een technische term. Ik heb een idee wat we bedoelen, maar ik weet het niet zeker. Dus van mij de vraag; kunt u uitleggen wat ze nu precies bedoelen met het omklappen van een weg en wat dat omklappen dan aan kosten met zich meebrengt? En of daar misschien ook gewoon alternatieven voor zijn? U vraagt om extra krediet van bijna € 10 miljoen waar we ooit € 5 miljoen gereserveerd hadden. Dat is bijna een verdrievoudiging van de kosten. Dat is aanzienlijk, en één van de redenen die u noemt is dat de raming gestoeld is op een ander alternatief. Bedoelt u daarmee het alternatief met de tunnel en de turborotonde, want die hadden we nou juist geschrapt om dit project binnen de scope te verkleinen, zodat we binnen budget zouden blijven. En nou is het budget toch weer opgerekt naar drie keer zoveel, denk ik. Hadden we misschien ook die tunnel en die turborotonde kunnen doen? Waren we sneller klaar geweest? Daar wil ik graag wat verduidelijking. En als het niet ..., als we een andere raming hanteren, wanneer hebben die scope dan hier met elkaar besproken? Want in mijn optiek hebben we voor het laatst over dit dossier gesproken toen we de turborotonde en de tunnel gingen schrappen in februari 2020. Daarna heb ik dit stukje niet meer gezien, dus als het gebaseerd is op een ander voorstel, dan vind ik het wel een raar argument en voor ons ook een moeilijk tastbaar te krijgen argument. Dan, nou de kosten, de vragen over de P50-raming is door het CDA gesteld, dat ga ik overslaan, en de vraag over de versoberingen is door de BBB gesteld, die ga ik ook overslaan. Ik zie dat voor '23 geïndexeerd is

met 6% en voor '24 en '25 met 3% en gezien de enorme inflatie en gezien het feit dat wij op dit moment al mobiliteitsprojecten hebben waar we volgens mij rekenen met een index van 14%, vraag ik mij af hoe realistisch het is dat we in dit project met 3% indexeren. Is dat omdat er geen vergelijkbare projecten zijn? Ik maak me daar zorgen over, omdat ik maar zo bedenk dat we dit stuk nog een keer terug gaan krijgen met opnieuw een winstverdubbelaar. Dan op 26 september heeft u een samenwerkingsovereenkomst getekend, nou, dat is op zich niet ongebruikelijk natuurlijk, en nou lees ik dus in het stuk dat één van de redenen voor ons om voor dit stuk te stemmen is omdat wij op 26 september 2023, dat is vorige week, een samenwerkingsovereenkomst getekend hebben, waarin we die € 15 miljoen toezeggen, maar u hebt nog helemaal niet met ons gesproken en wij worden hier voor het eerst sinds februari 2020 met een nieuw project met een volledig nieuwe scope en een verdrievoudiging van het budget geconfronteerd. Had u nou niet heel even kunnen wachten met het tekenen van dit stuk, dat lijkt mij de betere volgorde. Dat zal u vast een reden voor hebben dan maar in dit stuk staat niet uitgelegd waarom u ervoor kiest om eerst een overeenkomst te tekenen en dan nog tegen ons te zeggen, oh ja, we hebben nog geld nodig en zoals u weet, wij hebben hier het budgetrecht en daar hecht ik nogal aan, zeker op mobiliteit, dus dit komt erg vreemd over.

De voorzitter: Mevrouw Berghorst?

Mevrouw Berghorst (PvdA): Ik ben over de tijd heen, dat weet ik, maar ik ga nog één vraag stellen.

De voorzitter: Het wordt tijd om aan de kantjes te beginnen.

Mevrouw Berghorst (PvdA): Ja, ik begin aan de kantjes. Eén laatste vraag; in het stuk staan risico's beschreven, maar die risico's gaan alleen maar over als we dit besluit nu niet nemen. En dat is ook heel erg mobiliteitsprojecten oude stijl. Volgens mij is het tegenwoordig gebruikelijk dat we ook bij risico's schetsen welke andere projectrisico's er nog zijn, zodat wij ook kunnen inschatten, is het nu nog één keer € 10 miljoen en zijn we er dan mee klaar of is het nu € 10 miljoen en over anderhalf jaar nog een keer en daarna misschien nog een keer? En ik vind het echt wel jammer dat het niet in het stuk staat en ik zou de Gedeputeerde eigenlijk willen vragen om toe te zeggen dat hij dat soort risico's, wel in dit stuk opneemt, zodat we in ieder geval een completer beeld hebben. Ook voor het nageslacht. En dan tot slot: kunt u schetsen, we zitten nu in het begin van de planvorming, wat nou het tijdspad tot realisatie is? Moet er nog een PIP komen, moet er nog onteigend worden, moet er nog naar de Raad van State, dat zijn allemaal vragen om informatie die ik niet helder uit het stuk vind blijken en ook die informatie moet in zo'n stuk staan.

De voorzitter: Dank mevrouw Berghorst, geef ik het woord aan de heer Vaessen namens D66.

De heer Vaessen (D66): Dank u wel voorzitter, nou collega Berghorst heeft allemaal nieuw gras ingezaaid maar daar meteen wel ook stevig de grasmaaiër meteen opgezet, dus daar blijft van die vragen ook weinig over om nieuwe vragen over te stellen. Maar ja voor D66 geldt deze staat al heel lang in de projectportefeuille IPML, we hebben een wettelijke taak in het onderhoud van die weg, het is heel belangrijk dat die weg ook echt veiliger wordt voor fietsers. Het is wel heel vervelend dat het weer meer geld gaat kosten en daarmee wel ook de vragen ondersteunen die al een aantal keren gesteld zijn; hoe krijgen we nou in beeld of dit stap één is in het vragen van meer geld of dat dit de laatste stap was in het vragen van meer geld voor deze weg? Los van het belang dat we daaraan hechten, dus komt er nog iets op ons pad financieel, maar ook voortkomt uit de vragen over de ruimtelijke processen hieromheen. Komen er nog andere vertragingsverrassingen op ons af?

Moet de Gedeputeerde alvast een verlengingsoptie gaan nemen op de lease van die koeien van de Parkstadroute om stikstofproblematiek voor te zijn. Nou ja, dat zijn wel vragen waar we nog graag een antwoord op zouden hebben, maar voor nu is het dat voorzitter.

De voorzitter: Dank, de heer Vaessen, dan ga ik naar 50PLUS en ik dacht net, wat is Annemarie veranderd, maar het is toch echt de heer van Est die nu zijn naamkaartje ook weer goed zet. Aan u het woord.

De heer van Est (50PLUS): Ik mag mijn debuut maken in deze commissie, maar dat komt niet doordat er op baantjes gejaagd is, maar dat komt gewoon door de omstandigheden en ik ben vrijwillig aangewezen en ik heb net bij de vorige presentatie nog wat zitten te multitasken, zoals u misschien gezien hebt. Alles aanhorende hebben we eigenlijk net gevraagd, moet er eigenlijk niet eerst nieuw stuk komen voordat we weer allemaal gaan bespreken, want er zijn er zoveel graten die er gevraagd worden. Dan denk ik gaan we er nu een hele sessie aangeven, dan kunnen we beter wachten tot we een nieuw stuk krijgen ik zal mijn bijdrage beperken tot enkele zaken. De tabel die op pagina 22 staat, dan zou het ook mooi zijn dat je dan ziet van; dit was het oorspronkelijke projectbudget en dit is het nieuwe projectbudget en niet in een keer. Dat maakt het mooier en inzichtelijker en de percentages die daar staan, die zijn gewoon tussen Provincie en Gulpen anders en daar wordt in de samenwerkingsovereenkomst gesproken over een verdeelsleutel van de voorbereidingskosten, maar niet over de post voorbereidingskosten. We zien dat er een voorkeursvariant is en ook dan een andere niet-voorkeursvariant, maar we zien nu dat alleen de kosten van die voorkeursvariant inzichtelijk worden gemaakt, zoals ik zie en niet van die andere variant. En dan denk ik ja, dat zou toch ook goed zijn dat je dan daar ook rekening worden mee houdt? Is het allemaal veel, dan kunnen dan is het een afweging, maar nu heb je niet het idee dat je kunt oordelen of je misschien nog een andere variant toe gaat. Ja, dan is dat bedrag van bijna € 8 miljoen uit de risicocomponenten wordt afgeschreven over 40 jaar, want dat legt dus wel 40 jaar beslag op middelen. En wie zegt dat over een paar jaar nog de gereserveerde kapitaallasten op een gelijk niveau kunnen blijven. En op pagina 17 staat dat de voorfinanciering van de aankoop van de natuurcompensatie nu verrekend moet worden. Dus dat is ook zo'n postje wat er dus nu in een keer bijkomt, wat er eigenlijk oorspronkelijk al bij had kunnen zitten, denk ik dan. En tot pagina 16 staan allerlei kanttekeningen, staat dat er grondaankopen moeten worden gedaan, dat er nog nadere uitwerkingen moeten worden gedaan die hoogstwaarschijnlijk tot meer kosten zullen leiden. Zitten die kosten dan in die bandbreedte van die 30%, zoals in de tabel is aangegeven of moeten wij een aanvullende financiering verwachten? Tot slot wij vragen ons of we niet een heroverweging moeten maken op het moment dat alles duidelijk is en niet nu in een keertje weer iets doen. Of is het point of no return al bereikt en kunnen wij alleen maar ja blijven zeggen? Tot zover voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Van Est, aan het einde van deze twee termijnen gaan we ook met uw commissie samen concluderen of dit stuk wat u betreft behandelbaar is en dan gebruik ik dat meteen even om tegen de Gedeputeerde te zeggen dat het wellicht wijs is dat hij even benadrukt in zijn inbreng waarom dat besluit nu genomen zou moeten worden wat u betreft, maar dat doen we dadelijk, want we gaan eerst eventjes naar de fractie van GroenLinks, de heer Sol.

De heer Sol (Groen Links): Ja, dank u voorzitter, laat ik maar even met een luchtige noot beginnen. Het is tenslotte eerder de tijd voor verticuteren dan maaien volgens mij, maar er zitten deskundigen aan de overkant die dat beter weten. Ik ben blij dat er collega's zijn die ook na acht jaar woordvoerschap nog heel veel vraagtekens hebben bij dit stuk, dus ik voel mij in ieder geval niet alleen. Ik vraag me ook wel af; ik heb vaker opmerkingen gemaakt over stoplichten die misschien wat langer op groen blijven staan, maar als ik nu zie wat het kost als die op rood springen, dan begin ik

ook wel even te twijfelen. Maar alle gekheid op een stokje; we hebben hier wel gewoon een heel serieus dossier, de verkeersveiligheid, met name als het gaat over deze aanpak. Die dingen wegen wat ons betreft heel zwaar. We weten ook dat er ook binnen gemeenten al heel lang over dit onderwerp wordt gesproken en als het gaat over veiligheid, ja, dan is ook voor ons de maatschappelijke kosten-batenanalyse heel snel gemaakt. Als je weet dat gezondheidseconomen rekenen met € 80.000 per gezond levensjaar, dan hoef je het eigenlijk maar over een dodelijk ongeval te hebben. En dan heb je het alweer terugverdiend tussen aanhalingstekens. Dus wat ons betreft staat ook niet ten principale ter discussie dat we dit moeten doen. Ik zal niet zeggen coûte que coûte, maar ja. Dat dingen duurder worden is helder. Ik heb ook wel behoefte aan meer duiding, van ja, waar dan uiteindelijk, wat de verschillende componenten in die kostenoverschrijding zijn, die kostenstijging, om een beter gevoel te krijgen, inderdaad, van wat heeft te maken met scope, wat heeft te maken met vertraging, wat heeft te maken met inflatie, enzovoorts, dus daar sluit ik mij volledig aan bij alle voorgaande sprekers.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Sol, dat geef ik tot slot het woord aan mevrouw Smeets.

De heer Ijpelaar (CDA): Voorzitter, ik zou nog graag een vraag willen stellen aan de heer Sol.

De voorzitter: Ja goed, de heer Ijpelaar krijgt van mij het woord om een vraag te stellen aan de heer Sol.

De heer Ijpelaar (CDA): Mijnheer Sol, bent u het ermee eens dat u eigenlijk graag een vraag zou willen stellen over de natuurcompensatie en de inpassing rondom water? Want in het stuk staat er heel summier beschreven dat er iets over, dat het waterschap nog iets moet zeggen over watermanagement. En nu zie ik een post van € 140.000 water en natuurcompensatie. Bent u niet benieuwd wat de Gedeputeerde daarvan vindt?

De voorzitter: Als uw voorzitter vind ik dit een uiterst creatieve manier om uw eigen inbreng nog wat te verrijken. Ik geef toch even het woord aan de heer Sol.

De heer Sol (Groen Links): Ja, dank u voorzitter. Ik wist niet dat er op deze wijze een sprake van kannibalisatie van spreektijd kon zijn, maar wij weten via onze lokale contacten hoe daarover wordt gedacht en ook hoe genuanceerd overigens dit onderwerp groen met deze aanpassingen ligt, dus wat mij betreft geen behoefte om daar vragen over te stellen.

De voorzitter: Goed van de grasmaaiers, naar kannibalisme. Maar ik concludeer dat de commissie er graag de tanden inzet en geef het woord aan mevrouw Smeets van de SP.

Mevrouw Smeets (SP): Ja, dank voorzitter, ja dit soort herinrichtingen en gaan natuurlijk niet over één nacht ijs en er wordt al zeven jaar gesproken over dit project. Ik begrijp van de collega's dat er een totaal andere scope ligt nu, dat vind ik wel zorgelijk moet ik zeggen, maar liefst € 19 miljoen voor een heel klein stukje aarde dat is toch wel heel erg veel. Gelukkig investeert dit plan wel in fietsverbindingen. En ook de veiligheid van die fietsers en wandelaars en dat is ook iets waar de SP enorm achter staat. Aan de andere kant zeggen we ook, door de risico's en de analyse die opgemaakt wordt door de collega's vind ik het ook wel lastig om een besluit hierover te nemen. Ik denk dat het stuk inderdaad onvolledig is, niet compleet en ik vraag me ook af en de Gedeputeerde mag dit dadelijk beantwoorden, wat de risico's zijn als we dit stuk nu nog aanpassen en opnieuw hier ook bespreken met elkaar. Ik heb persoonlijk ook nog een andere vraag over de wateroverlast, mijnheer Ijpelaar, had ik al voorbereid en de grondaankoopmaatregelen die de gemeente nog moet bekostigen

en wat ook het risico is als zij dat bijvoorbeeld niet kunnen dragen of niet kunnen bekostigen voor de Provincie? Daar laat ik het bij.

De voorzitter: Dan dank ik mevrouw Smeets en kijk even naar de Gedeputeerde die heel veel vragen heeft gekregen maar vol zelfvertrouwen knikt, dus die geef ik gewoon het woord. De heer Kuntzelaers.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Dank je wel voorzitter. Je kunt na drie maanden als Gedeputeerde maar beter gewoon proberen de antwoorden te geven, heb ik geleerd en als er dan in paniek nog vragen overblijven, dan kijk ik even naar mijn kundige rechterassistentievleugel hier om de vragen daarbij te beantwoorden. Laat ik beginnen met dat ik het betoog van de heer Sol waar hij mee begon, dat namelijk het aanpakken van deze weg op basis van de hoge score op het gebied van verkeersonveiligheid van deze weg dat dat de reden is natuurlijk om aan de slag te gaan met deze weg en ook hier de stappen te nemen die wij nu nemen en het kredietbesluit voor te leggen, zoals dat hier vandaag voorligt. En ik werd wel getroffen door één van de gesprekken die ik had met de medewerkers namelijk, want ik heb de afgelopen weken heel veel verkend over heel veel wegen in de provincie Limburg en op sommige plekken in de provincie Limburg heb je het gesprek met wethouders of met mensen die betrokken zijn bij een weg waar net een verkeersslachtoffer gevallen is, of dat recent gebeurd is. En dan heb je een heel intens gesprek over de aanpassingen van een weg of hoe dat in de toekomst anders moet. En er werd hier gezegd en het is juist de bedoeling dat we dit soort gesprekken zo min mogelijk hebben en de verkeerswijzigingen toepassen nog voordat de slachtoffers vallen. En juist omdat dit een weg is waar het risico heel erg hoog is, is dit voor mij ook wel zo de overweging van dit zijn nou juist de momenten dat je wel een stap moet nemen om verkeersveiligheid toe te passen nog voordat je een incident hebt op een weg die dat label wel heeft. Dan het heroverwegingsmoment in 2020 want dat is namelijk nogal een beslissend punt, zeg maar in alles wat we hier met elkaar vandaag bespreken. Want het gaat heel vaak over scope. Waar is dan de scope veranderd? Nou, daar zeg maar. Dat is het punt waarop de wijzigingen zijn toegepast en de turbotonde et cetera eruit zijn gehaald. Dat is één deel van het verhaal, dus daarop zijn een heel aantal elementen eruit gehaald, waardoor er dus op een andere manier getekend zou moeten worden naar het voorstel. En een tweede besluit zit ook in het verlengde van die periode namelijk, dat we op een andere manier zijn gaan rekenen, wat voorheen altijd zeg maar een beetje badinerend, het op de achterkant van een bierviltje of op het sigarendoosje berekend werd is daarna afgesproken via de kostenleidraad dat wij een diepere analyse maken van een weg waardoor we een veel eerlijker beeld hebben van de kosten zoals we die daadwerkelijk in een proces tegen gaan komen en daar bovenop nog eens een risicoreservering doen om te kijken dat je niet nog een keer terug hoeft nadat een kredietbesluit genomen is. Die twee zaken komen in dit stuk bij elkaar en eigenlijk is dit stuk het eerste stuk dat op die manier voorgelegd wordt aan de Staten. Het is de eerste keer dat we eigenlijk een volledig via de nieuwe methode berekend stuk hebben, wat vroeger eigenlijk op een bierviltje, klinkt flauw, maar in ieder geval in een eenvoudige versie is becijferd, en nu pas met de echte cijfers komt. Was dit project nog veel duurder geweest als de turbotonde erin gezeten had en de andere maatregelen. Het antwoord daarop is gewoon keihard, ja, dit was gewoon veel duurder geweest nog dan destijds. En dan ga ik even over naar de vragen zoals die gesteld zijn.

De heer Huizing begon, waren er nog mogelijkheden tot versobering en eigenlijk toen men aan de berekening begon van dit stuk in 2020 waren de versoberingen namelijk al toegepast en eigenlijk is men op basis daarvan doorgeshaald met de ontwikkeling en is dit eigenlijk al de versoberde versie. Dat klinkt heel heftig, financieel gezien, maar het is wel de realiteit waarmee we geconfronteerd worden. En ik hoop dat ik daarmee met dat scopeverhaal ook het antwoord geef op de eerste vraag die de heer Ijpelaar stelde over hoe dat proces tot stand is gekomen. Een passage over de heroverweging, zeg maar in versobering, had toegevoegd kunnen worden maar, dat is eigenlijk dus die versobering die we doorgevoerd hebben of in ieder geval in dit stuk is verwerkt.

En daarna had de heer Ijpelaar, ik neem ook meteen de watercompensatie even mee in de beantwoording, want dan doen we toch alsof die vraag die de heer Sol niet wilde stellen dan toch maar gesteld is door de heer Ijpelaar. Dat heeft te maken met dat we in een waterbergingsgebied actief zijn en een kleine compensatie daarvoor, kleine, een compensatie daarvoor moeten berekenen en die hebben we meegenomen in dit bedrag. Dus dat is misschien een antwoord waarom dit bedrag op deze manier is meegenomen.

Dan de kostenstijging. En dat is misschien wel het spannendste punt. Waar komen nou daadwerkelijk die extra kosten vandaan en een deel zijn de verklaarbare factoren die ik hier al eerder gehoord heb, die we ook bij andere processen en projecten al in dit huis hebben gezien. De indexatie die de afgelopen periode heftig was door de crisis in de Oekraïne, door de product, stijgingen maar een aantal andere zaken zijn ook gewoon veranderd in dit proces, bijvoorbeeld de fundering van de weg. Ik kijk even naar de heer Ijpelaar die zei, 'iedere weg heeft toch een fundering, dat kan toch niet nieuw zijn voor u?'. Dat is waar, maar waar we hiermee geconfronteerd werden, was dat we eerst onderhoud voorzien hadden aan de bovenste laag van de weg, maar een aantal jaar later, na inspectie van de fundering geconcludeerd hebben dat ook de fundering veranderd moet worden en daardoor krijg je een heel ander kostenprofiel natuurlijk, ook op de onderhoudskosten die stijgen daardoor enorm en dat krijg je als je wat dieper doordent en wat langer de tijd krijgt om die berekening te maken, dan wordt ook dit soort zaken meegenomen in de kostenstijging. En dan zit het dus niet alleen maar in het hebben van een nieuwe scope of het leggen van een andere weg, maar ook in het onderhoudscomponent die zit in dit voorstel.

De heer Ijpelaar (CDA): Mevrouw de voorzitter.

De voorzitter: De heer Ijpelaar.

De heer Ijpelaar (CDA): Dat snapte ik, dat het dus niet om de bovenlaag ging, maar om de fundering. Maar mijn vraag was nou juist; we hebben een heel uitgebreid onderhoudsplan en daar hebben we het net ook nog over gehad en daar staan een aantal zaken in. Hoe kan het dan dat dat onderhoud nu niet voorzien is en dat dat dus wel gebeurd is.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Inmiddels zit dit dus wel in het onderhoudsplan en daarin was dit dus wel voorzien, maar dat was dus nog niet in die eerste raming die eigenlijk als je hem helemaal terug tot, de eerste becijfering is in 2014 gemaakt en die is in 2019 alleen geïndexeerd. Maar dat betekent dus dat je niet hebt gekeken naar de verdieping op onderhoud op allemaal die andere maatregelen die er mogelijk zijn. En als je dus bedenkt dat dit een plan uit 2014 is en je hebt het over uitvoering ergens 2025 zeg maar, dan kun je je voorstellen dat dat onderhoudsproces misschien wel verandert en ook de voorwaarden die we daar, of de onderhoudsmaatregelen die we daarvoor moeten treffen. Maar ik snap dat ...

De voorzitter: Punt, punt, punt, punt punt, sorry, maar ik wil heel even, want ik zie ook nog een vraag van mevrouw Berghorst, dus ik geef eerst het woord aan de heer Ijpelaar om een vervolgvraag te stellen en daarna het woord ook aan mevrouw Berghorst. De heer Ijpelaar.

De heer Ijpelaar (CDA): Ik hoor dus dat u zegt, ja, dat klopt. Dat zat er nog niet in, maar het zit er nu wel in en daardoor zit het er nu ook in, dus het zat er dus nog niet in, in het onderhoudsplan. Daarom hebben we het er nu wel ingezet, in het onderhoudsplan, maar hoe kan het dat het er nog niet in zat dan en die fundering dat die vervangen moest worden, is dat omdat het een heel erg waterig gebied is dat je denkt, oh ja, het slijt veel meer. En de tweede vraag was hoeveel 2014-projecten, noem ik ze dan maar even, zit dat er dan nu nog in de IPML, want mij is altijd gezegd de afgelopen vier jaar dat

die IPML juist heel anders naar alle infraprojecten gaat kijken en nu kom ik erachter dat dit een 2014-project is wat dus totaal nog niet doorberekend is.

De voorzitter: De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Ja, dank u wel voorzitter. U stelt eigenlijk de vraag die de heer Roso ook stelde, van hoeveel projecten zitten er eigenlijk nog in het IPML die nog niet volledig zijn doorgeteld op die nieuwe methode. En dat zijn er nog een paar en daarin willen wij u in alle vrolijkheid natuurlijk wel meenemen in de komende tijd, want wij voelen ook die klem. Het is namelijk een van de eerste vragen die ik gesteld heb toen ik mocht beginnen aan deze nobele klus, want we willen allemaal inzichtelijk hebben wat iets precies kost. Maar de crux met die doorrekeningen en het heel intensief uittekenen en risico's beredeneren en kosten intekenen, ja dat kost gewoon tijd en je wil ook niet halverwege zeggen; nou, we denken nu ongeveer dat we het weten, want dat wil je juist voorkomen. Je wil juist dat zoals hier bij de Wittemer Allee, dat er een vrij duidelijk financieel plaatje is voor deze fase van de ontwikkeling, zodat we een heel eerlijk gesprek met elkaar kunnen hebben. Want je wil niet dat je halverwege nog een, ja laten we zeggen een half verhaal hoort, en daarna nog een keer schrikt.

De voorzitter: Goed, aan de gezichten van de commissie te zien weet ik niet of u ze daarmee gerust heeft gesteld. Of dat was ook niet de bedoeling begrijp ik? Dan mevrouw Berghorst dan een vraag voor u. Aan u het woord.

Mevrouw Berghorst (PvdA): Ja, ik begrijp dus een deel van de kosten zit hem in het onderhoud van de fundering. Als we nou deze verbouwing niet hadden gedaan, dan hadden we die kosten voor de onderhoud van die fundering ook moeten doen en volgens mij hebben wij in de Provincie een potje beheer en onderhoud infrastructuur waar al deze kosten gewoon onder gedekt worden en waarin we in principe niet terug moeten voor extra budgetten voor het onderhouden van een stukje weg. Dus waarom zitten de kosten van het beheer en onderhoud van de fundering van deze weg nu in dit project, zouden die niet gewoon onder beheer en onderhoud van provinciale wegen moeten vallen.

De voorzitter: De Gedeputeerde .

Gedeputeerde Kuntzelaers: Dank u wel voorzitter. Dat is ook op die manier in het dekkingsvoorstel verwerkt, dus u ziet hier de totale kosten, maar het onderhoud komt ook uit de dekkingsvoorstel, uit de pot die voor onderhoud bedoeld is.

De voorzitter: Dat roept een vervolgvraag ook bij mevrouw Berghorst, daar kom ik daarna bij, de heer van Est. Mevrouw Berghorst.

Mevrouw Berghorst (PvdA): Nou ja, het illustreert denk ik dat dit stuk in onderbouwing te wensen overlaat, want dit soort dingen had ik wel graag in het stuk willen lezen. Of ik heb er volledig overheen gelezen, dat kan, we zijn allemaal druk, maar weet je, het lijkt nu alsof we extra geld gaan vrijmaken voor een taak die we toch al deden en ergens anders gedekt hebben, maar ik zie aan het gezicht van de Gedeputeerde dat ik eroverheen gelezen heb.

De voorzitter: Maar ik vraag me soms af, telepathie, gezichten lezen. Het gaat zo snel, maar voor de notulen is het fijn als u het toch even uitspreekt. De Gedeputeerde .

Gedeputeerde Kuntzelaers: Ja, dank u wel voorzitter. Het is namelijk het besluit op de eerste pagina. Daar staat precies de dekking namelijk:: een deel komt uit de nota kapitaalgoederen en een

deel komt uit de risicocomponent. Dus gewoon op pagina 1 staat daadwerkelijk de dekking waar een deel van het onderhoud uitgehaald is. Dus in dit geval is die € 1,5 miljoen die aanvullend nodig is daarbij uitgedekt.

De voorzitter: Goed er was een vraag van de heer van Est, kom ik daarna bij de heer Roso. De heer Van Est.

De heer Van Est (50PLUS): Ja, dank u voorzitter. Eventjes een informatieve vraag van mijn kant. U spreekt over een project dat vanuit 2014 begint die € 6,8 miljoen oorspronkelijk budget, zijn die toen ook toegekend of is dat later gebeurd?

De voorzitter: De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Helpt u mij, mijnheer Van Est. Bedoelt u of er destijds een kredietbesluit is genomen voor dat bedrag?

De heer Van Est (50PLUS): Ja het oorspronkelijke. Er wordt gesproken over 6,8 en dan denk ik van ja u praat 2014, maar is het dan ook in 2014 die 6,8 geweest of is dit van een later tijdstip?

Gedeputeerde Kuntzelaers: Destijds is er, mijnheer Van Est, met goedvinden van de voorzitter uiteraard, anders gaan we het via u doen, is er een kredietbesluit van € 4,8 miljoen genomen destijds en die is in 2019 nog een keer geïndexeerd naar € 5,85 miljoen, aan de zijde van de Provincie dan wel te verstaan, om daarna, en nu pas in een echt goed doorgerkende versie hier bij u voor te leggen. En dat is wel een les die wij als Staten destijds, en toen was het nog wij trouwens, die de Staten, als collectief destijds hebben getrokken om die andere manier van doorrekenen nu dan toch op deze manier in te vullen.

De voorzitter: Ho, de warme herinneringen overspoelen me, de heer Roso van JA21.

De heer Roso (JA21): Vanuit mij, ik heb twee vragen. Eén, eerst een stukje terug naar de oorspronkelijke planning, de plannen die er lagen, en nou die uitgevoerd wordt nog heel veel duurder geworden. Dan citeer ik even de Gedeputeerde. Maar zaten we er dan toen nog verder ernaast met onze berekening? Dat is de vraag eigenlijk, vraag één. En twee, we komen nu achter het feit dat de funding aangepast moet worden op dit stuk weg. In hoeverre komen we er dadelijk achter dat de volgende stukken weg die we op dezelfde manier hebben aangelegd, dezelfde stukken, die we nu ook niet hebben opgenomen in onze begroting daarvoor, en moeten we daar ook geld gaan toevoegen? Of is het puur dit gedeelte. Een beetje een aanvulling op de vraag van de heer Ijpelaar.

De voorzitter: De heer Kuntzelaers.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Dank u wel voorzitter. Op de eerste vraag is het antwoord ja. Ik denk dat dat heel eenvoudig is. Ja, het was dan veel duurder geweest. En de tweede vraag die u stelt. We hebben de onderhoudskosten van onze wegen vrij goed, heel goed in beeld zelfs. Dus we weten wanneer we een funding ergens moeten vervangen, wanneer je een bovenlaag ergens moet vervangen. Maar als wij projecten, losse projecten, niet doorrekenen, ook op die onderdelen, dus als je die voor het laatst in 2019 vaststelt en je denkt: 'O dat ik ga ik op korte termijn realiseren', maar het loopt steeds verder weg in de tijd. Ja, dan komt de vervanging van bijvoorbeeld een fundament van een weg ook aan de orde. Dus die zit dan nog niet in deze kosten, omdat je eerst dacht: dat gaan we lekker snel realiseren. Maar inmiddels is dat wel meegenomen en dat is dat vandaar dus ook te

verklaren. Dus hoe langer iets in de tijd wegschuift, hoe duurder het wordt en hoe meer kosten je zult krijgen.

De voorzitter: Dat is een hele korte samenvatting van heel veel mobiliteitsprojecten, denk ik. Ik zie geen vragen meer vanuit de Commissie, dus dan geef ik u het woord voor het vervolg van uw beantwoording.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Dan de laatste maar een zeer prangende vraag van de heer Ijpelaar, ik kijk nog even zijn kant uit. Waarom is het geen P50- of P85-raming? Hoe zit dat nou precies? Dat heeft met het risicoprofiel van projecten te maken. De heer Van den Beucken refereerde er eigenlijk al in zijn bijdrage aan. Dit project is niet probabilistisch qua risicoprofiel, maar deterministisch, dus dat betekent dat we dat van tevoren vaststellen. Omdat het risicoprofiel van dit project niet te vergelijken is bijvoorbeeld met een N280 of met een ander heel complex, ja met hele complexe wegaanpassingen, waar je viaducten nodig hebt, waar je grote rotondes en onderdoorgangen nog gaat bouwen. Dus daarmee is het risicoprofiel van dit project kleiner en wordt er dus uitgegaan van een deterministische risicoreservering. Dit betekent dat er een vast bedrag, volgens de nieuwe systematiek wel, dus we pakken een erg ruime extra opslag van 30% om te voorkomen dat we ooit nog boven dat budget nog een keer terug naar u hoeven voor een kredietbesluit. Dat is eigenlijk de manier waarop we dit gedaan hebben. Dus vandaar dat u de bekende P85- en P50-ramingen niet terugzag. U bent gewend namelijk om met hele complexe stukken te werken die nog veel enger zijn qua risico. En ik snap dat ik u misschien wellicht geschokt door het leven gaat met die gedachte. Dus ik hoop dat dat hiermee een beetje weggenomen wordt, met deze duiding.

Dan kom ik bij de VVD en die gaven me een prachtig compliment over de infosessie en dat compliment breng ik graag over naar de collega's en de betrokkenen, zowel bij ons als aan de kant van de gemeente die daarbij betrokken zijn geweest. Dan gaan we naar de heer Van den Beucken. Die constateerde eigenlijk dat dit project van de voortgangsrapportage 4 naar 5 op rood sprong. En dat we dat eigenlijk niet door hebben welke gradatie van op rood springen het eigenlijk is. En dat was ook eigenlijk een van de vragen die ik zelf gesteld heb toen ik de verdieping inging op deze dossiers. Iets kan op rood staan, maar kan iets ook donkerrood staan, zoals het project hier. Bijvoorbeeld aan de zoektocht hoe we dat proces met u gaan delen. Dat is ook een beetje de doorkijk waar de heer Roso en de heer Ijpelaar eigenlijk al naar vroegen. Hoe kunnen we nou erachter komen welke projecten een extreem risico in het rood staan en welke met kleine overschrijdingen te maken hebben? Ik ga daar nog, dat neem ik mee terug, omdat dat ook een zoektocht is die ik graag met jullie mee samen doorloop. Omdat ik ieder donkerrood project met jullie van tevoren het liefst bespreek en niet op het moment dat het zich voordoet hier ter plaatse.

Dus ik laat dat in ieder geval aan u mee terug te geven. U vroeg om een reflectie op de zes redenen en misschien ook wel die op pagina 22 staan. En eigenlijk een vertaalslag van de meerkosten na die zes componenten die daar genoemd zijn. Dat is een hele technische vraag. Dus met uw permissie geven wij een reactie daarop schriftelijk, want dat is wel een hele exacte en theoretische uitwerking.

De voorzitter: Ik zie dat dat een reactie oproept, de heer Van den Beucken.

De heer Van den Beucken (LOKAAL-LIMBURG): Ik begrijp dat heel goed. Ik zou dat zelf ook zeker gevonden hebben. Maar het hoeft ook niet per se op een tientje berekend te zijn. Het gaat me even grosso modo van die kostenoverschrijdingen. Hoeveel komt nou ongeveer door de nadere uitwerking van de scope? Wat is daaraan toe te kennen? En dan ga ik die langs de andere overzichten leggen en dan kan ik daar beter een beeld bij vormen. Dat was het idee daarachter.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Dan zult u op die manier een antwoord krijgen via de schriftelijke lijn, als dat goed is, voorzitter.

De voorzitter: Schriftelijke lijn is voor deze voorzitter wat vaag. Dus ik wil graag even van u weten, hoe gaat u dat aanleveren en wanneer hebben we dat? En ik denk dat het handig is als dat vóór de PS-behandeling is. Geef ik u ook meteen even mee.

Gedeputeerde Kuntzelaers: (gemompel) Voordat we dit in de Staten behandelen, zorgen wij dat er een schriftelijke reactie is voor de heer Van den Beucken.

De voorzitter: Een schriftelijke reactie, mededeling of hoe?

Gedeputeerde Kuntzelaers: Een mededeling, hoor ik dat we gaan doen. Uit de coalitie komt tot dat mij, dus wij zorgen dat er een mededeling portefeuillehouder met dit antwoord naar u toekomt.

De heer Van den Beucken (LOKAAL-LIMBURG): Nog een kleine vervolgvraag: maar toch niet vlak voordat de vergadering geopend wordt, echt nog wel 48 uur van tevoren, mag ik toch hopen?

Gedeputeerde Kuntzelaers: Uiteraard gaan wij ons best doen om dat minimaal 48 uur van tevoren te doen en liefst nog eerder.

De voorzitter: Dat betekent dus uiterlijk 3 november als ik het zo uit mijn hoofd zeg, dan hebben we 'm heel SMART gemaakt. Dank u wel, gaat u verder.

Gedeputeerde Kuntzelaers: De additionele risico's die er eventueel zouden kunnen optreden, die zitten eigenlijk in die 30% bandbreedte die gereserveerd is voor de investeringskosten eigenlijk van werk. Dus dat zijn de risico's, bijvoorbeeld op een vertraging in de tijd et cetera. Dus die zaken die u vroeg. Nou heeft u rekening gehouden met eventuele risico's? Het antwoord daarop is ja. En in de budgetten is dat dan meegenomen in de bandbreedte, die wij vanuit de leidraad meekrijgen in dit soort processen.

De voorzitter: Ik zie een vinger van de heer Van den Beucken. Ik vind dat heel prettig, dat u zo... De heer Van den Beucken.

De heer Van den Beucken (LOKAAL-LIMBURG): Is dat op het niveau van P-50 dan? Omdat we een gemiddeld risico hebben? Of ligt dat dan hoger, want dat wil ik graag weten.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Dan kom ik een beetje op het antwoord wat ik aan de heer Ijpelaar gaf: omdat het een andere soort van ja risicoraming is. Dus het is een deterministische raming. Dus wij stellen van tevoren vast: voor deze kosten staat x-bedrag op basis uit het verleden en daar doen we een extra risicoplus van 30% bovenop. Dat is dus niet P-50 of P-85, want dat heeft te maken met hele complexe processen waarin het veel moeilijker is om in te schatten wat de risico's zijn. Hoe vreemd het ook mag klinken, maar de aanpassingen die hier gedaan worden, zijn niet de meest complexe die er zijn op infrastructuur, en daarmee beter te berekenen en dus is het risicoprofiel ook minder hoog. Dus is het niet een P-50 of P-85, maar gewoon een 30% opslag.

De voorzitter: Ik zie een vraag van de heer Van Est van 50PLUS, de heer Van Est.

De heer Van Est (50PLUS): (gemompel)

De voorzitter: Ja?

De heer Van Est (50PLUS): Even ter bevestiging. Dus als ik goed begrijp, de punten die onder de kanttekeningen staan, dus ook de aankoop van gronden die nog aangekocht moet worden, zitten binnen die 30%. Dan is mijn vraag beantwoord, dank.

De voorzitter: Als u dat nog even hardop in uw microfoon wilt herhalen, Gedeputeerde, dan kunt u daarna verder met uw beantwoording.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Dank u wel, ja, knikken is inderdaad niet goed voor de notulen. Maar ja, u heeft gelijk meneer Van Est. Dat is inderdaad het geval.

Dan ga ik even verder. Naar de vragen van JA21, die hadden we al beantwoord. Dan de heer Bosch van de PVV die sprak over de gemeente Gulpen-Wittem. En wat nou als zij niet meedoen of in ieder geval zij besluiten om toch de stekker eruit te trekken en te zeggen: dit is gewoon veel te duur?

Mevrouw Smeets noemde dat eigenlijk ook al in haar bijdrage. Nou, dat staat dus in de samenwerkingsovereenkomst en dan kijk ik ook maar meteen even naar mevrouw Berghorst, want dat is ook meteen het antwoord op haar vraag over de SOK. Waarom teken je nu van tevoren een samenwerkingsovereenkomst? Dat is om heel duidelijk te krijgen van alle partijen wat je van elkaar verwacht in dit proces, en er staat een hele dikke disclaimer onder. Als de Staten niet akkoord gaan, dan gaat het niet door. Als de gemeenteraad, en dan kom ik bij wat de heer Bos vroeg, niet akkoord gaat, dan gaat dit niet door. Dus daarmee blijft alle budgetrecht volledig bij de Staten en bij de gemeente liggen. Maar hebben we wel van elkaar duidelijk aan de voorkant waar we een afspraak over maken. Want dat is natuurlijk ook wel heel prettig, dat je precies weet, als je hier als Staten gaat discussiëren welke afspraken en ook welke financiële afspraken er precies gemaakt zijn.

De voorzitter: Ik zie een vraag bij mevrouw Berghorst en ik zie dat de heer Bosch zijn microfoon heeft aangezet, heeft u ook een vraag? Nee, oké, dan mevrouw Berghorst.

Mevrouw Berghorst (PvdA): Dat had ik wel verwacht hoor, dat die disclaimer of de ontbindende voorwaarden, om het even in een juridische term te zeggen, in zo een samenwerkingsovereenkomst zit. Wat mij ... nou ja, stoort is misschien niet het goede woord ... is dat dit niet in dit voorstel staat dat een ontbindende voorwaarde is opgenomen in de samenwerkingsafspraken. Maar dat er wel bij de risico's staat: als u niet instemt, dan is dat niet goed voor onze bestuurlijke reputatie. Kijk, en als dat in de argumentatie staat: stem nou in, in verband met de bestuurlijke reputatie in vertrouwen. Ja, dan denk ik wel: ja wacht eens even... het vertrouwen, bestuurlijk reputatie. Misschien moet u dan eerst even aan uw Commissie vragen of aan uw Staten vragen of zij het wel oké vinden? Dus kijk als u dat nou in zo'n samenwerkingsovereenkomst afsprekt, dat snap ik wel, maar neem dat dan op in het stuk. Leg dat dan ook uit en ik zou het wel goed vinden als we dat soort dingen toch nog even terugzien in dit stuk voordat het naar Provinciale Staten gaat. Niet omdat wij dat nou gaan vergeten, maar omdat het maar zo kan zijn dat je over vijf jaar dit nog een keer moet terugkijken, naar dit Statenvoorstel. En dan is iedereen dat weer vergeten. En dan lijkt de volgorde niet goed. En daarom zou ik u willen meegeven: neem dat nou op.

Zo'n ontbindende voorwaarde, zet er nou gewoon één, wijdt er één zin aan: er is een samenwerkingsafsprakenovereenkomst getekend onder voorbehoud. Want dan, ja, dan maakt het voor iedereen veel duidelijker en dan voelen wij ons als Provinciale Staten er ook niet in gerommeld. Want dat is wel een beetje het gevoel wat er een beetje over dit stuk hangt op dit moment, voor mij.

De voorzitter: Dit was geen vraag van mevrouw Berghorst, dus ik herformuleert hem heel even. Bent u bereid en is het mogelijk om dit op te nemen in het stuk? Dan kunt u hem ook beantwoorden als vraag.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Dank u wel voorzitter. Het makkelijke antwoord zou nu zijn: ja, natuurlijk, pas ik even aan en dan heb ik geleerd in al die jaren dat ik aan uw kant zat dat dat de makkelijkste manier is voor een bestuurder om daarmee om te gaan. Maar ik vind namelijk het opnemen van het feit dat u het budgetrecht heeft en het feit dat u te allen tijde mag beslissen of iets ja of nee is. Dat vind ik eigenlijk heel vreemd om in een stuk op te nemen. Want daarmee zou de veronderstelling zijn dat ik uw grondrecht namelijk als budgetrecht niet serieus zou nemen.

En ik wil het voor u opnemen. Als u dat gevoel heeft dat dat nodig is, dan wil ik dat voor u doen. Maar u mag er bij mij altijd vanuit gaan dat u het budgetrecht heeft en dat u in de lead bent om ja of nee te zeggen tegen financiën. Dus de keuze is aan u, maar u mag het vertrouwen hebben dat u te allen tijde in de lead bent op dit punt.

De voorzitter: Ik zie een reactie van mevrouw Berghorst, mevrouw Berghorst.

Mevrouw Berghorst (PvdA): Het gaat hier niet om of de PvdA daar vertrouwen in heeft. Ik heb dat vertrouwen wel. Waar het mij om gaat, is dat het niet het eerste dossier zal zijn wat over een aantal jaar terugkomt met een nieuwe Provinciale Staten misschien wel, die deze gang van zaken niet heeft gevolgd en die deze informatie dan mist en op basis daarvan misschien een aanname doet die niet correct is. Kijk, u kunt, we kunnen twee dingen doen. U kunt het in een zin erin opnemen of u kunt gewoon de samenwerkingsovereenkomst als bijlage toevoegen. Dan hoeft u het niet op te nemen en dan staat het in de samenwerkingsovereenkomst. Dat is ook een mogelijkheid. Waar het mij om gaat en dat vind ik echt wel belangrijk, is dat we dit voor het nageslacht op deze manier wel opnemen in dit stuk.

De voorzitter: Dat was ook geen vraag. Maar ik denk toch dat de Gedeputeerde wel een antwoord ... Ja ja, uw reactie. Dan is het nu aan de Gedeputeerde om de rest van de vragen te beantwoorden.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Ja dank u wel voorzitter. Ik ga hier even op in. Het toevoegen van de samenwerkingsovereenkomst als bijlage maakt dit meteen inderdaad duidelijk. We kunnen er ook voor zorgen in combinatie met de vragen van JA21 om toch dat bredere perspectief te hebben dat we dat eigenlijk samen oppakken en daarmee gaan doen.

De voorzitter: Ja, concreet betekent dat, kunt u 'm even ... U gaat het in een breder perspectief oppakken en doen, voegt u hem toe als bijlage ...

Gedeputeerde Kuntzelaers: Wij voegen dit toe aan het stuk inderdaad als bijlage. Dan heeft u namelijk enerzijds duidelijk dat dit in een samenwerkingsovereenkomst staat en aan de andere kant ook meteen hebben we de duidelijkheid dat wij het budgetrecht van de Staten te allen tijde overeind houden.

De voorzitter: Dan mag u verder met uw beantwoording, Gedeputeerde.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Waarvoor dank. Dan ga ik naar de vragen van mevrouw Berghorst, die voor een groot deel dezelfde waren als van de heer Ijpelaar. Dus daarin ga ik even snel door. Inflatie was een belangrijk punt wat u noemde. U zei: het is 6, 4, 3, als ik het uit mijn hoofd even doe, in de komende jaren wat er genoemd staat aan inflatie. En ik kan me heel goed voorstellen dat met het oog

op het afgelopen jaar en het jaar daarvoor dat u denkt; mijn hemel, 6% of 4%. Ik weet niet of dit de juiste cijfers zijn. Maar als we kijken naar het inflatiecijfer van afgelopen maand, die zat rond de 1 %. Dus hoewel de afgelopen jaren echt hele grote sprongen in inflatie zijn geweest, is de aanname op dit moment dat we met 6, 4 en 3% wel degelijk een realistische raming hebben qua inflatie voor de komende tijd. Daar zult u het mee moeten doen, maar dat is ook als we zien wat de laatste inflatiecijfers zijn ook misschien wel echt een correct beeld. Het stabiliseert meer en dat is fijn voor iedereen in Nederland. Het enige wat nog niet stabiliseert, zijn de voedselprijzen. Dat is in nog steeds op een hoger inflatieniveau. Maar goed, dat heeft totaal niks met de Wittemer Allee heen te maken dan het PIP. Er is geen provinciaal inpassingsplan noodzakelijk, want het gaat over een bestemmingsplan. Namelijk in dit geval waar de gemeente bij in de lead is. Dus wij hoeven zelf niet die procedure te doen. Is het mogelijk om ook bezwaren te maken tegen een bestemmingsplan? Ja, dat risico bestaat uiteraard. Wij zien dat wel als een overzichtelijk risico waarbij de eventuele risico's wel ingeprijsd zijn al in de reservering die we gedaan hebben. Dus dat is het antwoord op de vraag als het gaat over de PIP's en bestemmingsplannen. Voor D66: Nee, we hebben nog niet de koeien extra van een leasecontract voorzien, omdat we op dit moment de stikstofrisico's bij dit project beperkt zien. Dus het is nog niet noodzakelijk om grote maatregelen te nemen om daar iets in te mitigeren. Dan de laatste. De heer Van Est die ik nog genoteerd heb. Ik heb de heer Sol met name genoteerd voor allemaal liefdevolle betogen richting verkeersveiligheid, en ik hoop dat ik de vragen van mevrouw Smeets indirect via de band grotendeels beantwoord heb. De heer Van Est had nog de andere varianten benoemd. Wat is daar dan mee gebeurd? Die zijn afgefallen omdat ze nog duurder waren. Dat is een vrij goede reden, denk ik, om die af te laten vallen, want dit is al aan de prijs, om het maar zuinig te zeggen. En ik hoop dat ik daarmee het merendeel, zo niet alle vragen heb beantwoord.

De voorzitter: En anders hebben we daarvoor een tweede termijn die ik hiermee ook meteen ga openen onder dankzegging voor alle antwoorden. En ik begin even voor het verrassingseffect aan mijn linkerzijde bij de SP. Mevrouw Smeets als eerste.

Mevrouw Smeets (SP): Altijd fijn. Ja, ik beluister hier, en dat vindt de SP ook heel belangrijk, dat alle projecten die nu nog niet zijn doorgerkend, dat dat toch eigenlijk wel moet gaan gebeuren. Ik zou eigenlijk heel graag aan u een toezegging ook vragen daarop dat we op korte termijn ook geïnformeerd gaan worden over aan de ene kant a) welke projecten het dan gaat in het IPML en b) wat de planning ook is voor die doorrekening? Zodat we in ieder geval een realistisch beeld met elkaar gaan krijgen over: wat is nu donkerrood zeg maar in de toekomst? Want het gaat tenslotte om flinke risico's die de Limburger uiteindelijk altijd zal moeten dragen. Ik beluister ook dat de Gedeputeerde heeft toegezegd om die SOK toe te voegen, die samenwerkingsovereenkomst toe te voegen en de heer Roso te voorzien van een mededeling portefeuillehouder. Maar begrijp ik dan goed, dat de overige risico's die ook benoemd zijn, die mevrouw Berghorst ook benoemd heeft, die het stuk toch nog incompleet maken. En dat was ook een vraag die u niet heeft beantwoord voor mij: wat het risico is als de Gedeputeerde dit stuk aanpast en dan opnieuw aan ons voorlegt hier in de Commissie. Want ik hoor toch, en ik beluister de collega's dat er een aantal zaken zijn die nog ontbreken in het stuk. Laat ik vooropstellen dat ik echt vind dat dit project wel gewoon een hoge waarde heeft zeg maar voor de gemeente Gulpen-Wittem en voor fietsers en wandelaars, maar er lijkt nog veel onduidelijk te zijn.

De voorzitter: Dank mevrouw Smeets. Dan ga ik naar de heer Sol namens de fractie GroenLinks.

De heer Sol (GroenLinks): Dank u voorzitter, dank aan de Gedeputeerde voor zijn reacties en zijn antwoorden. Ik denk inderdaad dat het goed is dat we die samenwerkingsovereenkomst toevoegen.

Dan is daar geen misverstand over. Inderdaad. Ik kijk met belangstelling uit naar die onderverdeling. Ik hoop dat we die inderdaad ook op tijd ontvangen en daar laat ik het bij voor deze ronde.

De voorzitter: Ik zie ook geen vraag van de heer Ijpelaar. Dus daar laten we het inderdaad bij. De heer Van Est.

De heer Van Est (50PLUS): Ja dank u voorzitter. Voorzitter, laten ik het zo zeggen, even heel scherp op hem te zijn. We hadden net een discussie over die inflatie. Begrijp ik dan goed dat die inflatiestijgingen, wel verwacht, niet verwacht, niet in die 30% extra opslag zitten? Dus daarvan nog eventjes. En dan voor het eindoordeel. Eigenlijk komt het wel bij mij op neer dat we eigenlijk het begin van 2014 helemaal moeten vergeten. En eigenlijk moet je gewoon zeggen, dit is gewoon een nieuwe situatie en daar horen ook stukken bij die bij een nieuwe situatie zouden moeten. En ik zou die Gedeputeerde graag uitnodigen om het ook als zo te beschouwen. Van: maak nu een stuk alsof je het verleden vergeet, want het is nu, we staan ergens en we gaan eigenlijk heel iets anders doen. En dan plakken wij een besluit hieraan vast, terwijl het eigenlijk een heel nieuw besluit is. En dan kunnen we daar die afwegingen maken met alle ins en outs, met alle vragen die in het eerste termijn zijn gesteld. En het is fijn dat ze mondeling zijn beantwoord, maar straks zit daar een Statenlid die graag de stukken wil bestuderen en lezen, en die moet dan een eigen oordeel vormen en dat zal er zeker bij helpen. Maar het zou mooi zijn als het een goed stuk was alsof het een nieuw project is en dan voorleggen met alle ins en outs. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Als uw voorzitter merk ik wel heel even op: ik snap dat er informatie ontbreekt. Maar ik merk wel dat u nu een aantal keren een waardeoordeel hebben over een stuk. Of het een goed stuk is, of incompleet is of wat dan ook. Dat is een stuk waar mensen aan hebben gewerkt hier. Dat staat hier niet ter discussie. Ik denk dat het goed is aan de Commissie, dat u duidelijk maakt welke informatie ontbreekt en wat u vraagt van de Gedeputeerde. En dat de Gedeputeerde daarop kan antwoorden en dat wij ver weg blijven van waardeoordelen over dit stuk. Dat gezegd hebbende: de heer Vaessen van D66.

De heer Vaessen (D66): Ja, dank u wel voorzitter. Dank aan de Gedeputeerde voor de beantwoording en ook dank voor de twee toegezegde extra stukken info die onze kant opkomen. Voor ons verder nu geen vragen.

De voorzitter: Mevrouw Berghorst wil misschien wat van uw spreektijd leasen ... Nee, een grap dit. Mevrouw Berghorst.

Mevrouw Berghorst (PvdA): Ik had aan het begin van mijn verhaal een vraag over wat het omklappen van een weg betekent. Daar heb ik nog steeds niet een antwoord op gekregen. Dat zou ik toch wel prettig vinden, ook al heb ik er wel een beeld bij. En even nog een andere vraag. Ik heb gezegd, er ontbreken van mijn gevoel wat risico's. Risico's over grondaankopen, risico's over de procedures die we nog moeten lopen. We zitten net aan het begin van de planfase, dus we weten dat er nog risico's in het stuk zitten. Normaal gesproken zou je die onder Risico's vermelden. Maar ze staan er wel in, maar ze staan onder Kanttekeningen, waardoor je er dus overheen leest. Wellicht zou het een goed idee zijn dat je dat niet als kanttekening plaatst. Want bij een kanttekening denk ik niet: o, opletten. Bij risico's denk ik: o, opletten. Bij een kanttekening denk ik: oké. Dus het zou misschien goed zijn dat we risico's ook onder Risico's vermelden en ook uitwerken wat die risico's dan inhouden en waar dan precies het probleem zit. Dan kunnen we het namelijk ook in de gaten houden als Staten. Tot zover. O, voorzitter, bespreekstuk.

De voorzitter: Dank voor uw inbreng. Dat gaan we straks nog even expliciet concluderen met zijn allen. En die suggestie vraag ik alvast aan de Gedeputeerde om op te reageren om in een gewijzigd statusstuk de kanttekeningen onder Risico's op te nemen. Als ik u goed heb begrepen. Dan de heer Bosch namens de PVV.

De heer Bosch (PVV): Dank u wel voorzitter, wij waren er zover uit en we verwachtten gewoon een stuk dat iets aangepast wordt en daarvoor loop ik dan ook weer vooruit, en is het voor een bespreekstuk. Ja?

De voorzitter: Dank u wel. De heer Roso.

De heer Roso (JA21): Dank u wel, voorzitter. Allereerst wil ik aangeven dat wij van JA21 ook blij zijn met een proactieve houding. Dus voordat er echt ongelukken gebeuren, daar een aanpassing aan willen doen. Rijst me dan wel de vraag of de doorlooptijd van bijna tien jaar dan wel realistisch is om het nog steeds dan een proactieve houding te noemen. Zeker gezien het de veiligheid betreft. De hoofdoorzaak voor de aanpassing in 2019, dat wat hier gebeurd is, er een keer een verstoring geweest, en nog steeds zijn die berekeningen niet goed. Ja, dat blijft mij wel bekruipt met een angstig gevoel ook naar de toekomst toe. Ik ben wel blij met de toezegging van de Gedeputeerde. Maar ik constateer nu wel dat het een eenvoudige aanpassing zoals de Gedeputeerde dat zojuist heeft genoemd een budgetoverschrijding is van anderhalf keer extra. En dan het origineel. En dan word ik wel nog angstiger, dat wat ik net heb gezegd, als het een complexe situatie gaat betreffen. En de aanpassingen die we dan nodig gaan hebben. Gezien nog het verkrijgen van de stukken en de toezegging van de Gedeputeerde, zal het voor ons ook een bespreekpunt zijn.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Roso. Ik ga zo nog een keertje inventariseren, maar de helft van de Commissie heeft al gezegd dat het een bespreekstuk is, dus dat is eigenlijk een formaliteit. Maar toch. De heer Van den Beucken namens LOKAAL-LIMBURG.

De heer Van den Beucken (LOKAAL-LIMBURG): Ja voorzitter. Ik maak nog even een flashback naar een heroverweging mobiliteitsopgave 2020. We hadden daar een aantal scope-wijzigingen toen. We hadden zelfs een aantal stopzettingen, zoals dat heet. Verschralingen, versoeringen. En er waren bij een aantal gemeenten klachten dat de communicatie niet goed was. En, ja dat is dan niet fijn als er een behoorlijk commitment ontstaan is. Wij zien daar, dat is wel als compliment bedoeld, wij herleiden uit een aantal dossiers dat nu wel sterk verbeterd is, dus dat is een compliment waard. Dat moet er ook bij gezegd worden. En dan ga ik nog een compliment uitdelen. Als het gaat over de leesbaarheid van een stuk. We hebben net wat kritische vragen gesteld. Maar het is wel zo dat ik een compliment uit zou willen delen ook voor dat mooie heldere overzicht. Dus die kunt u in uw zak steken. Dan heb ik nog één open vraag staan. Dat heeft te maken met de btw als kostprijsverhogende factor. Daar hebben we wat, nou laten we voorzichtig zeggen, lichte zorgen bij of en hoe dat gaat uitpakken en of dat verwerkt zit? Daar hadden we nog graag een laatste reactie op, als dat zou kunnen. En dan in de richting van het Statenvoorstel zelf en de Provinciale Statenvergadering. We gaan daar met wat gemengde gevoelens in. Hebben we van allerlei zaken te pakken, getallen, risico's et cetera, et cetera. Dus we zullen dat als zijnde een bespreekstuk aanmerken. Maak ik ga ook met een ander gevoel naar huis. En we hebben die integrale mobiliteitsrapportage en wij horen nu dat er nog een aantal zaken opnieuw tegen het licht gehouden moeten worden, tegen de nieuwe systematiek. En mevrouw Smeets kan ik daarin van harte ondersteunen dat we daar meer inzicht in gaan krijgen. Want eind december mogen we ook over de IPML gaan praten. En als ik dat zo beluister, krijgen we nog meer van dit soort lichte verrassingen te verwerken. Dus daar laat ik het even bij, dus een bespreekstuk.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Van den Beucken. Aan iedereen die na u komt: het wordt waarschijnlijk sowieso een bespreekstuk. Ik zal zo even inventariseren of toch nog iemand het een hamerstuk vindt, maar dan weet u dat vast. De heer Bloi.

De heer Bloi (VVD): Nou, dan wachten wij het aangepaste stuk af. Zijn we dat dan ... Ja, en het wordt wel duidelijk wat mijn buurman zei en mevrouw Smeets en volgens mij iedereen. Wij wachten graag de heroverweging discussie over de infrastructuurprojecten in het algemeen af. Of die zien we graag tegemoet.

De voorzitter: Als u uw microfoontje uitzet, dan geef ik het woord aan de heer Ijpelaar van het CDA.

De heer Ijpelaar (CDA): Ja, ik zou ook graag heel complimenteaus willen zijn. Maar, ik vind het toch wel heel lastig om dit stuk nu te gaan bespreken. Dus, ik hoor de rest niet zeggen van ja, een aantal van ja. Ik vraag me daadwerkelijk af of het nu behandelbaar is, en dan niet alleen dit stuk, maar met name ook de relatie tot een soort integraal mobiliteitskader. En daar heb ik echt nu onvoldoende ... Dus als u mij vraagt: wilt u dit stuk alstublieft op zichzelf staande wegen? Nou, dan heb ik daar al ernstige twijfels over, en ik word gesterkt eigenlijk door alle anderen die dezelfde vragen hebben. Als ik nou de enige was met die vragen, dan had ik nog gezegd van: nou, dan ligt het waarschijnlijk aan mij. Maar de hele Commissie heeft dezelfde vragen. En daarnaast komt het nog aan het licht nu dat we nog een aantal 2014-projecten in de IPML hebben. Noem ik maar even. Dan kan ik hem dus nooit integraal wegen ten opzichte van de rest van de mobiliteitsportefeuille. Dus ik wil beginnen met of er een toezegging kan komen wanneer de totale weging van al die infraprojecten, of in ieder geval een herberekening, wanneer die naar ons toe kunnen komen, met een datum. Ja en dan wil ik de escape nog geven aan de Gedeputeerde om toch dit stuk op een of andere manier aan te vullen, maar wel met een kanttekening dat dat behoeft nog steeds ligt om dit integraal te kunnen wegen. Want anders kunnen we zo nog tien projecten individueel afwegen. Maar het gaat echt wel om een ranking, om een weging in de totaliteit.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Ijpelaar. Dan de heer Huizing.

De heer Huizing (BBB): Dank u wel, voorzitter. Ondanks alle kritische opmerkingen toch ook wel eventjes laat ik zeggen een positieve noot van onze kant dat een aantal van de antwoorden van de Gedeputeerde naar aanleiding van onze vragen en ook vragen van collega's wel een heel stuk verduidelijking hebben geboden. Maar inderdaad een tweetal vragen blijven wat ons betreft ook over en die zouden we wel graag verduidelijkt willen zien in de aanvullende informatie die we krijgen. Ze zijn voor een stuk al genoemd, maar voor ons blijven die een beetje overeind. Ook een beetje wat gras van het gazon wat ik in de eerste termijn over het hoofd heb gezien. Dat is inderdaad ... er wordt verbaal vrij goed onderbouwd wat de oorzaken zijn van de kostenstijging. Maar we zouden graag wel een soort van verbijzondering zien per component van die overschrijding van hoeveel miljoen is dat daardoor, hoeveel miljoen is dat daardoor. Dat is wel een hele expliciete vraag die bij ons overeind blijft, door de heer Ijpelaar en heer Van Est onder meer gesteld.

En de andere is inderdaad, dat gaat over die tabel van pagina 20, dat heeft de heer Van Est ook expliciet gevraagd, en die vraag hadden wij eigenlijk ook. Dat is inderdaad, ja, kan in die tabel ook het oorspronkelijk budget weergegeven worden, zodat we dus kunnen zien ...? Dat zijn twee hele expliciete vragen die wij nog hebben en die we graag meegenomen zouden zien in de verduidelijking die eerdaags komt. Pagina 22, ja ik zie het nou. De livestream doet het weer, ik heb mijn bril afgezet, dan gaat het fout. Ja, precies, oké. Ja, ja. Goed, dus dat zijn twee expliciete vragen die we hebben.

En een algemene les toch ook wel denk ik, die we ook in de voorgaande sessie hebben geleerd, is dat bij de hele signalering de IPML-rapportage tijd en kosten vaak hand in hand gaan. Dus je ziet ook hier is het oorspronkelijke jaar tot 2014 genoemd. Bij dit soort trajecten met hele lange doorlooptijden om allerlei goede redenen, daar zie je toch ook dat de kostenstijging eigenlijk hand in hand gaan. Dus het is misschien een beetje een open deur, maar toch ook een oproep om te kijken of we ja, gewoon de doorlooptijden van dit soort projecten ... ik weet wat voor redenen er zijn, waarom we het niet halen, maar om die toch ernstig te bekorten. Want ja, dan zul je zien dat eh ... bijvoorbeeld de rondweg Eindhoven ooit die heel snel is doorgevoerd op de een of andere manier. En zie je ook dat er weinig redenen zijn om gedurende het project de kosten te laten stijgen. Dat is een beetje een les en een oproep richting de Gedeputeerde, voorzitter. Daar laat ik het bij.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Huizing namens de BBB. Dan geef ik zo het woord aan de Gedeputeerde. Ik vraag hem daarbij expliciet in te gaan op de gevolgen van het niet behandelen van dit stuk. En ik vraag de heer Huizing ... die heeft zijn microfoontje inmiddels uit. En er zijn nu ook een aantal toezeggingen gevraagd. Dus het is misschien prettig die al dan niet doen en u duidelijk bent over wanneer en wat. De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Ik denk dat we twee zaken uit elkaar moeten trekken. Ik denk dat dat voor het proces het meest eenvoudig is. Het behandelen van dit stuk en de eventuele aanvullingen zoals die toegezegd zijn die hier nog bij horen, en de zorgen over het grotere pakket aan infrastructurele zaken die nog in het IPML staan. En de eventuele zaken die daar boven de markt hangen. Laat ik beginnen met de aanvullingen op het stuk. Ik denk dat mevrouw Berghorst terecht zei: eigenlijk staan de risico's in de Kanttekeningen benoemd. Eigenlijk staan ze allemaal in het stuk. Dus ik ben het niet eens met mevrouw Smeets die zei dat het een incompleet stuk is. Maar ik vind dat de stukken ... Dat dat inderdaad toegevoegd kan worden aan de Risico-paragraaf en daarmee hoop ik dan dat u het inzicht heeft en misschien ook een volgende Staten iets makkelijker zag van: oké, welke zaken zijn meegenomen, en daarmee een voor u completer overzicht ontstaat. En dat gecombineerd met de toezegging die al gedaan is, en dan sluit ik ook een beetje aan wat de heer Huizing zei, van hoe die kostenverdeling dan in dit geheel past, denk ik dat het een stuk in principe keurig behandeld zou kunnen worden en besproken kan worden in de volgende vergadering. Aangezien er aanpassingen zijn, is het per definitie een bespreekstuk dus en kan het niet afgehamerd worden

De voorzitter: Hoezeer ik het ook waardeer dat u het reglement van orde nog beter kent dan deze voorzitter, toch even twee concretisering. U doet een toezegging over het wijzigen van het stuk en **die toezegging is volgens mij dat de zaken die nu onder de Kanttekeningen staan onder de Risico's terechtkomen.** U heeft ook al eerder **toegezegd dat de samenwerkingsovereenkomst in de bijlage gaat.** Mis ik dan nog iets en was dat ook de toezeggingen die u van plan was om te doen? Want dan hebben we die meteen even.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Wat u zegt klopt volledig en daarbij nog toevoegend inderdaad dat het kostenoverzicht, zoals dat verdeeld is, dat dat al eerder toegezegd was en dat dat ook hier nog bij komt. En daarmee denk ik dat het stuk compleet is. En dat brengt mij bij het andere onderdeel, namelijk het ...

De voorzitter: Wacht, ik ontbreek u nog heel... Of wacht, onderbreek u, ik ontbreek u niet, want ik zit naast u, ik onderbreek u nog heel even. [gelach] Even praktisch: dat kostenoverzicht wordt dus opgenomen in het stuk. Ja, oké. En dan, ik weet ik niet of u daar nog op komt, maar de vraag was eigenlijk: u geeft aan dat het behandeld *kan* worden. Maar ik vroeg eigenlijk naar de onderbouwing

waarom het nu behandeld *moet* worden? Ik weet niet of u die meeneemt in uw IPML-dingen, maar dat is misschien goed voor de Commissie om te weten.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Dan, laat ik de hele eenvoudige beredenering doen: als we geen kredietbesluit nemen, dan betekent dat dat dit project gewoon verder in de tijd zal wegwandelen, en dat ...

De voorzitter: Daar wordt het nooit goedkoper van.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Ja nou ja, dat. U vat het samen: daar wordt het nooit goedkoper van. Dat is denk ik het grootste bezwaar. Je zou nog kunnen uitstellen naar een ander moment. Ik zou dat wel ernstig afraden, maar misschien meer om het in het plaatje van het IPML te plaatsen, want ik denk dat daar de grote afweging zit. Ik hoorde de heer Ijpelaar net ook zeggen: ik heb niet het beeld bij de risico's die daarin zitten en bij de mogelijke overschrijdingen die er nog zijn van zaken die zeg maar nog van ver voor de nieuwe ramingssystematiek zijn. Eén wijsheid heeft deze Staten echt gehad in de afgelopen jaren, en dat is dat er een enorme risicoreserve is opgenomen, zo groot, ter waarde van 100 miljoen was dat destijds, zo groot dat de inschatting aan deze zijde van de tafel is dat we daar ruimschoots mee uit gaan komen. Dus de wijsheid die u zelf gehad heeft om een dermate grote risicoreservering in te zetten, die weegt enorm op tegen de projecten die we nu nog binnen het IPML in de nog niet doorgerekende versies zijn. Dat is onze inschatting. Ik zou daarom ook willen voorstellen dat we dit doorrekenen en de manier van beantwoorden, dat we die als bijlage bij het nog te behandelen kader mee gaan geven. Zodat jullie dat ook in het brede mobiliteitsvraagstuk dat wij hebben met zijn allen als afweging kunnen meenemen. Ik durf de stelling aan dat deze beslissing prima past binnen een verantwoorde keuze als het gaat om risico's op financieel gebied. Dus, ik snap dat dat voor u in de afweging op dit moment lastig is. Maar u heeft dus een dermate grote risicoreservering ooit opgenomen dat wij die stelling wel aandurven.

De voorzitter: Een vraag van de heer Ijpelaar. De heer Ijpelaar.

De heer Ijpelaar (CDA): Ja, ik denk dat de eerste opmerking is van: het feit dat we een risicoreservering betekent niet dat we hem ook moeten opmaken. Dus, dat is dan één opmerking, waar de Gedeputeerde. misschien een reflectie op kan geven. En het tweede is, en dan zou ik graag een toezegging willen hebben van de Gedeputeerde, dat hij in ieder geval, als we dit stuk gaan behandelen, dus in het aanpassen van dit stuk, een passage opneemt waarom dit stuk met zeg maar 19 miljoen inmiddels of 15 miljoen de Provincie, maar een totaliteit van 19 miljoen, zo hoog rijmt ten opzichte van al die andere integrale projecten in die IPML. En waarom wij dit nu los zeg maar met 200% toename gewoon bijna blind moeten tekenen omdat dit gewoon een heel belangrijk project is. Daar wil ik echt een wat uitgebreidere reflectie op, als alleen dat ik individueel naar dit project kan kijken.

De voorzitter: En nou zitten we even met een complexe factor, denk ik, dat er een kleine wijziging komt op het stuk en daar zijn allerlei procedures voor. En er komt ook nog een mededeling portefeuillehouder en van alles. En ik hoor u nu eigenlijk zeggen dat u deze passage in het gewijzigde stuk zou willen. Klopt dat? Dan ga ik even aan de Gedeputeerde vragen of dat mogelijk is.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Voorzitter, de aanpassing aan deze weg valt in de score. Het is een must om aan te pakken. Het is op onveiligheidsgebied een dermate hoge ranking, dat betekent dat dit project sowieso doorgang moet vinden, omdat het nog maar één van de drie wegen is in Limburg, bijvoorbeeld, waar het fietspad niet gescheiden is van de weg. Dus daarmee wordt op

veiligheidsgebied bijvoorbeeld al een dermate hoge score bij dit project geconstateerd dat het daarom een must is. Ik hoop dat ik daarmee ook met de kanttekening, het is één van de drie wegen waar die weg nog met een fietspad ernaast loopt, dat dat voldoende argumentatie is voor de heer Ijpelaar om te begrijpen dat in de ranking dit project enorm hoog scoort. Ik zou daarom nog een extra aanvulling aan het stuk eigenlijk niet noodzakelijk vinden. Maar ik denk dat het beter past in een totaalbeeld wat we geven bij het beleidskader in algemene zin, om te laten zien hoe projecten gewogen worden ten opzichte van elkaar. Eerder dan dat ik dat nog een keer hieraan toe zou willen voegen. Maar ik hoop dat ik daarmee voldoende antwoord geef aan de heer Ijpelaar.

De voorzitter: Ik zie aan mijn linkerzijde een vraag van mevrouw Smeets. Mevrouw Smeets.

Mevrouw Smeets (SP): U overtuigt me wel dat het noodzakelijk is om dit om dit inderdaad te behandelen. Aan de ene kant natuurlijk om die veiligheid echt te verbeteren, daar op de Wittemer Allee. Mijn vraag en dat ging met name over de toezegging die u aan het formuleren was volgens mij, maar gaat u aan de ene kant de projecten in het IPML waar het nog over gaat, die risico's, gaat u die benoemen, en aan de andere kant ook de planning van die doorrekening aan ons geven. Kunt u dat toezeggen? Want dat is volgens mij ook waar de heer Ijpelaar naar vraagt.

De voorzitter: En dat klopt dan. Ik had hier nog opgeschreven dat uw toezegging was de IPML-doorrekening en dat de heer Ijpelaar heel specifiek vroeg ook naar een datum daarbij. Dus als u die samengevat concreet wilt toezeggen.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Voorzitter. Ik zou die graag bij het nieuwe beleidskader allemaal gelijktijdig als datum benoemen. Dat zou ons allemaal helpen, denk ik, om een zo goed mogelijke discussie over de toekomst van mobiliteit en infrastructuur te voeren. Daarvan is het IPML een onderdeel, zeg maar, van hoe je naar de toekomst kijkt. En dat zou dan in Q1 volgens mij sonderend in de Staten liggen en dat geeft ons de tijd om het allemaal keurig op een rij te zetten als onderdeel van het kader. En ik hoop u ook alle instrumenten om dan een hele brede afweging te maken over wat we met mobiliteit, bereikbaarheid en infrastructuur in de komende tijd gaan doen.

De voorzitter: Dank u wel. Dat is een hele lange toezegging. Dus even kort: u gaat, want er komt geen aparte ...

Gedeputeerde Kuntzelaers: Q1 bij het beleidskader.

De voorzitter: Ja, en wat, bij het beleidskader komt een ... doorrekening of ... wat heeft ...

Gedeputeerde Kuntzelaers: Een overzicht van het IPML met daarin de projecten wanneer de doorrekeningen allemaal precies helder zijn en ook een ranking zoals gewenst door de heer Ijpelaar.

De voorzitter: Dank u wel. Was dit het einde van uw beantwoording?

Gedeputeerde Kuntzelaers: Ik denk het niet.

De voorzitter: Ik zie sowieso nog een vraag voor u. Maar goed. De heer Ijpelaar van het CDA.

De heer Ijpelaar (CDA): Als de Gedeputeerde nu zegt dat dit project heel hoog scoort, dat betekent dat hij automatisch ook zegt dat andere projecten lager gaan scoren. Laat dat dan ook voor de notulen even opgenomen zijn. Want als iets heel hoog scoort en ondanks dat het veel duurder is geworden,

zeg maar nog hoger scoort dan dat we gedacht hadden, dan betekent dat dat alle andere projecten of een aantal andere projecten, dat we die mogen zien als minder belangrijk.

De voorzitter: Ik zie dat u er reactie op... aan de linkerzijde, Maar ik geef eerst het woord aan de Gedeputeerde.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Dank u wel, voorzitter. Het feit dat dit een must is op het gebied van verkeersveiligheid, maakt dat dit project voor ons van grote waarde is en daarmee ook hoog scoort in de afweging. Dat betekent niet dat andere projecten niet ook hoog kunnen scoren. Maar, ja ... Er zijn ook andere projecten die hoog scoren. Dat is heel simpel eigenlijk. Maar het feit dat dit een relevant project is wat hoog genoeg scoort om nu doorgang te vinden zonder dat het een bedreiging zou hoeven zijn voor uw afweging. Die stelling durf ik gewoon zonder gêne aan. Andere projecten die we doen, scoren ook hoog. Anders hadden ze de heroverweging waarschijnlijk niet overleefd.

De voorzitter: Dank u, ik zag een hand van mijnheer Vaessen, maar die kijkt nu heel verbaasd alsof ik iets ... ik denk dat het antwoord voldoende was van de Gedeputeerde, concludeer ik dan nu. Dan kijk ik nog heel even rond. U was door uw beantwoording heen. Ik zie nog een vraag van de heer Van Est van 50PLUS.

De heer Van Est (50PLUS): Volgens mij heb ik nog een vraag gesteld of eventuele inflatie, of die ook in de 30% zat of niet, en volgens mij heeft de Gedeputeerde die nog niet beantwoord.

De voorzitter: Dat klopt. En er is nog een vraag die u niet heeft beantwoord en dat is het omkatten van de weg. Klappen, katten, klappen, sorry hoor.

Gedeputeerde Kuntzelaers: De inflatie, de vraag van de heer Van Est. Ja, dat zit wel in de berekeningen meegenomen. Dus dat is de eerste vraag. En dan het omklappen van wegen. Als het fietspad en de parkeerplaats of de weg en de parkeerplaats op dit moment zo liggen, dan draai je ze om in de volgorde. Dus dan komt de weg aan de andere kant van de parkeerplaats te liggen, in dit geval. Dus dan is die omgeklapt. En ik snap dat u de volgende keer graag een ander woord dan omklappen leest, zodat het wat minder moeilijk is om te begrijpen.

De voorzitter: Ik hoop ook vooral dat de livestream weer werkt, dat ze u dit heel goed hebben zien doen. Mevrouw Berghorst had nog een vraag.

Mevrouw Berghorst (PvdA): Dan is omklappen dus precies wat ik dacht dat het was. Maar dan nog wel de vraag: ik begrijp dat we dat doen omdat we de oversteekplaats van de parkeerplaats naar het klooster zo klein mogelijk willen maken. Eigenlijk wil je dat daarop aan laten aansluiten. Je zou dus ook kunnen zeggen: we gaan de parkeerplaats verleggen, of de weg verleggen. Maar wat ik me nou afvraag: zou je daar bijvoorbeeld ook gewoon goede stoplichten kunnen neerleggen? Een oversteekplaats met stoplichten. En zou dat zou dat technisch kunnen? En zou je daar een versobering mee realiseren?

De voorzitter: De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Dank u wel, voorzitter. Ik denk dat u zich voor kunt stellen dat op het moment dat je aan de ene kant van de weg een parkeerplaats neerlegt, dan de weg, en dan de plek waar de mensen naartoe willen, dat je in principe niet per se de meest veilige situatie creëert. Dus het wordt vele malen veiliger, en dat is juist een van de redenen waarom dat we deze weg ook aanpassen

op dit moment, dus om, door de parkeerplaats en de weg om te klappen om het maar zo te zeggen. Dus ja, dat zou de reden zijn, dat is de reden om dit te doen. En zou een versobering zijn, ja, waarschijnlijk moet je ze allebei nog steeds aanpassen. Dus de vraag is of je daar heel veel mee gewonnen hebt.

De voorzitter: Ik kijk heel even rond en ik zie dat er nog een vraag is van de heer Van den Beucken. Ik concludeer ook dat een aantal mensen door hun interrupties c.q. vragen heen zijn. En dat het misschien ook goed is om langzaam tot een afronding te komen na twee termijnen. Maar ik geef nog even het woord aan de heer Van den Beucken van LOKAAL-LIMBURG.

De heer Van den Beucken (LOKAAL-LIMBURG): Ja voorzitter, dank u. We hebben een aantal toezeggingen voorbij horen komen. Eén ervan is dat wij beter inzicht krijgen in de verdeling van de kosten. En dan wil het niet ingewikkelder te maken dan het is, maar we hebben natuurlijk een rehabilitatie die we sowieso zouden moeten doen. Nou kan dat op de een of andere manier even apart weggezet worden? Dat dat daarvoor gezuiverd is, zal ik maar zeggen, dat financiële beeld?

De voorzitter: De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Dank u wel, voorzitter. Als ik u goed begrijp zegt u: kunt u de onderhoudskosten, zeg maar, separaat benoemen, in ieder geval, zodat we dat in het geheel beter kunnen constateren. Ik hoor hier ja, dus dan is dat bij dezen onderdeel van dat antwoord.

De voorzitter: Dan is dat dus onderdeel van uw toezegging om dat mee te nemen in het gewijzigde Statenvoorstel. Dat klopt?

Gedeputeerde Kuntzelaers: In de mededeling portefeuillehouder.

De voorzitter: Doe u het maar even via de microfoon. Dus uw toezegging is dat u dat meeneemt in de mededeling portefeuillehouder.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Exact. O, **het wordt zelfs helemaal meegenomen in het Statenvoorstel.** Dan zit alles er bij elkaar bij.

De voorzitter: Dan hebben we met elkaar een aantal heel concrete toezeggingen geformuleerd waarvoor dank. Ik kijk even de commissie rond. Nu de tweede termijn is afgelopen, zijn er twee dingen die wij moeten doen. We moeten besluiten of, nou, we moeten eigenlijk twee dingen besluiten. We moeten besluiten of het behandelrijp is als eerste, en daarvoor kijk ik rond naar de commissie. Ik zie graag de handen omhoog als u dit Statenvoorstel, wetende dat ... Sorry, ik herformuleer. Ik zie graag de handen omhoog als u vindt dat het conform toezeggingen gewijzigde Statenvoorstel behandelrijp is voor de vergadering van PS op 3 november. Handen omhoog als u het behandelrijp vindt. Dus als u het wilt behandelen, als u voor bent, stem dan tegen met de groene kaart. Nee, ik tel 1, 2, 3, 4, 5, de heer, ja de PVV 6. Ik concludeer dat daar een meerderheid voor is. Dan hoef ik eigenlijk niet meer met u te concluderen of dit een bespreek- of een hamerstuk is, want er komt een gewijzigd stuk. Mocht iemand vinden dat het een hamerstuk is, dan adviseer ik diegene geen spreektijd aan te vragen en anders verwacht ik dat dit gewoon een behandelstuk is. Ja nou, u kunt ook nog altijd via interrupties vragen stellen. Maar we zullen het er maar niet bij vertellen.

T9299 Gedeputeerde Kuntzelaers zegt toe in het Gewijzigd Statenvoorstel Wittemer Allee een uitsplitsing van de begroting inzichtelijk te maken per aangegeven onderdeel binnen het

project, zes in totaal, en dit voor de PS vergadering van 3 november aan de Staten te doen toekomen. Hieraan wordt ook de originele begroting.

T9300 Gedeputeerde Kuntzelaers zegt toe in het Gewijzigd Statenvoorstel Wittemer Allee de ontbindende voorwaarden van de reeds ondertekende samenwerkingsovereenkomst (SOK) nader te beschrijven, waarbij de SOK tevens ter inzage wordt gebracht.

T9301 Gedeputeerde Kuntzelaers zegt toe in het Gewijzigd Statenvoorstel Wittemer Allee de beschreven kanttekeningen op te nemen onder de risicoparagraaf en deze nader te vullen.

T9302 Gedeputeerde Kuntzelaers zegt toe om inzichtelijk te maken in Q1 2024, als onderdeel van het nieuwe mobiliteitskader, wanneer en welke '2014' (ofwel: oude) IPML-projecten geraamd worden conform de nieuwe methodiek.

4. Schorsing

De voorzitter: Ik concludeer dat het kwart over vier is, 15 minuten over 16 uur, en ik schors daarmee de vergadering tot volgende week vrijdag 13 oktober. Ik dank u voor de prettige gedachtewisseling en wens u een heel fijn weekend.

(De vergadering eindigde om 16.15 uur)

Vastgesteld in de vergadering van 1 december 2023,

De commissiegriffier,

De voorzitter,

Van Birgelen-Droog

Goossen

From: Schulkens, Josée
Sent: Fri, 22 Sep 2023 14:05:14 +0200
To: Schulkens, Josée
Subject: Attendering conceptagenda's SC LEO op 6 en 13-10-2023, aanvang 14.30/10.00 uur, beide locatie Veldekezaal

Bericht voor: leden Provinciale Staten, Gedeputeerde Staten en Directie
Betreft: attendering conceptagenda's Statencommissie Leefomgeving (LEO) op 6 en 13-10-2023, respectievelijk aanvang 14.30 uur en 10.00 uur, beide locatie Veldekezaal
Gevraagde actie: ter kennisname en attentie voor deadlines

Geachte lezer,

In verband met een overvolle agenda voor de Statencommissie Leefomgeving (LEO) op 13-10-2023, hebben de voorzitters besloten om de vergadering te starten op vrijdag 6-10-2023 om 14.30 uur, locatie Veldekezaal (aansluitend op de infosessie IPML).

Beide conceptagenda's zijn gepubliceerd, zie onderstaande linken naar de vergadering:

- [Statencommissie Leefomgeving \(LEO\) op 6-10-2023](#), aanvang 14.30 uur, locatie Veldekezaal
- [Statencommissie Leefomgeving \(LEO\) op 13-10-2023](#), aanvang 10.00 uur, locatie Veldekezaal

Uiterlijk maandag 9 oktober wordt u per e-mail geattendeerd op eventuele toevoeging van stukken aan de agenda van SC LEO van 13-10-2023.

Toelichtingen bij agendapunten

Wij adviseren u om de toelichtingen en de behandelvoorstellen bij de agendapunten goed te lezen, dit zal u helpen bij de voorbereiding van de vergadering.

Wij verzoeken u eventuele technische vragen in te dienen vóór de vergadering via griffie@prvlimburg.nl t.a.v. commissiegriffier Leonie van Birgelen.

-

Melden actuele bespreekstukken voor de nazending

U kunt nog tot uiterlijk vrijdag 6-10-2023, 12:00 uur een gemotiveerd verzoek voor een actueel bespreekstuk indienen uit de lijst ingekomen stukken. Uw reactie per mail graag via griffie@prvlimburg.nl t.a.v. commissiegriffier Leonie van Birgelen.

Overzichten moties, toezeggingen en aanbevelingen bij de nazending

U ontvangt de actuele lijsten moties, toezeggingen en aanbevelingen bij de nazending van de stukken op maandag 9 oktober. Uw eventuele opmerkingen kunt u tot uiterlijk donderdag 12-10-2023, 12.00 uur doorgeven aan griffie@prvlimburg.nl t.a.v. commissiegriffier Leonie van Birgelen.

Alle informatie met betrekking tot vergaderingen is eveneens te raadplegen via:
www.limburg.nl/ProvincialeStaten onder het kopje Vergaderkalender en Stateninformatie.

Met vriendelijke groet,

M.L.H. Depondt-Olivers en M.T.P. Jenneskens
Voorzitters Statencommissie Leefomgeving (LEO)

Spreekrecht

Burgers, belangenorganisaties, overheidsorganisaties en bedrijven kunnen tijdens een Commissievergadering of Provinciale Statenvergadering inspreken over een onderwerp dat op de agenda staat.

Spelregels aangaande het spreekrecht

- Spreekrecht geldt alleen voor een onderwerp dat op de agenda staat.
- Bij een Statenvergadering spreken de sprekers na de opening van de vergadering. Voor alle sprekers samen is er maximaal dertig minuten beschikbaar.
- Bij een Statencommissie spreken de sprekers direct voor de behandeling van het betreffende agendapunt. Voor alle sprekers samen is er maximaal dertig minuten beschikbaar.
- De voorzitter bepaalt de spreektijd per spreker. Meestal krijgt een spreker maximaal vijf minuten tijd.
- Er vindt geen discussie plaats tussen de spreker en Statenleden maar Statenleden kunnen de spreker achteraf wel een vraag stellen om verduidelijking van zijn of haar standpunt.
- Onderwerpen en stukken op de lijst ingekomen stukken voor een Statencommissie gelden niet als onderwerpen die op de agenda staan. Alleen als een stuk van deze lijst als bespreekstuk op de agenda staat, kan hierop spreektijd worden aangevraagd.

Over sommige onderwerpen kunt u niet spreken, namelijk:

In een Statencommissie:

- Op een vraag geagendeerd onder het agendapunt rondvraag.
- Over een onderwerp waarover u ook al in een andere vergadering van een commissie of Statenvergadering heeft ingesproken.

In een Statenvergadering:

- Over een besluit van de Provincie waartegen bezwaar, beroep of administratief beroep kan of kon worden ingesteld.
- Over benoemingen, keuzen, voordrachten of aanbevelingen van personen.
- Over een aangelegenheid waarover u een klacht kunt of kon indienen volgens artikel 9.1 van de [wet Algemene wet bestuursrecht](#) (een ieder heeft het recht om over de wijze waarop een bestuursorgaan zich in een bepaalde aangelegenheid jegens hem of een ander heeft gedragen een klacht in te dienen bij dat bestuursorgaan).
- Over een onderwerp in een Statenvergadering waarover u ook al in een vergadering van een Statencommissie heeft gesproken. Het is niet mogelijk om zowel op eigen titel als namens een organisatie het woord te voeren.
- Over de Jaarstukken, Voorjaarsnota, Programmabegroting en Najaarsnota.

Sprekers krijgen meestal het woord op volgorde van aanmelding. De voorzitter kan van deze volgorde afwijken als dit nodig is voor de vergaderorde.

Het inspreken gebeurt niet anoniem en vindt plaats in een openbare vergadering. Uw naam wordt genoemd zowel tijdens het inspreken als in de notulen van de vergadering.

Indien u van het spreekrecht gebruik wilt maken, geef dit dan uiterlijk 24 uur vóór aanvang van de Statenvergadering of Statencommissievergadering door aan [de Griffie](#).

Heeft u nog vragen? Neem gerust contact op met het secretariaat van de Griffie: (043) 389 78 39 of via het [contactformulier](#).

Provinciale Staten

Cluster WEGA
Ons kenmerk DOC-00547719
Uw kenmerk -
Bijlage(n) 1

Behandeld T.J.G. Paulissen
Telefoon +31 6 46 13 27 07
Maastricht 12 september 2023
Verzonden 13 september 2023

Onderwerp

Statenvoorstel Kredietbesluit Reconstructie N595 Wittemer Allee

Geachte Staten,

Hierbij bieden wij u een statenvoorstel aan inzake het kredietbesluit project 'Reconstructie N595 Wittemer Allee'.

Gedeputeerde Staten van Limburg

voorzitter

secretaris

Statenvoorstel – 1 minuut versie

No: G-23-009

1 Onderwerp *Kredietbesluit Reconstructie N595 Wittemer Allee*

2 Inleiding/aanleiding inclusief beoogd resultaat

Het project 'Reconstructie N595 Wittemer Allee' heeft inmiddels een behoorlijke voorgeschiedenis. Enerzijds rust er een onderhoudsopgave op dit deel van de N595, anderzijds ontbreekt er een aparte fietsvoorziening op dit wegvak waarmee de N595 Wittemer Allee een van de laatste provinciale wegen is waar geen aparte fietsvoorziening aanwezig is terwijl dit op basis van verkeersintensiteiten en conform het principe van duurzaam veilig wel gewenst is.

Na het door Provinciale Staten genomen besluit inzake de Heroverweging Mobiliteitsopgaven begin 2020 zijn, in afstemming met de gemeente Gulpen-Wittem en naast de reeds bestaande onderhoudsopgave van de N595 zelf, mogelijke alternatieven onderzocht tot de aanleg van een vrijliggend fietspad tussen de komgrens Wijlre en de komgrens Wittem, het creëren van een veilige oversteek ter hoogte van het klooster in Wittem en het duurzaam veilig inrichten van het wegvak tussen de van Plettenbergweg en de provinciale N278 (Maastricht-Vaals). Dit heeft eind 2020 geresulteerd in een voorkeursalternatief waarbij de N595 buiten de kom afgewaardeerd en duurzaam veilig ingericht wordt. De verkeerssnelheid wordt teruggebracht van 80km/u naar 60 km/u. Ook kan het profiel van de N595 op deze manier ruimtelijk worden ingepast. Er wordt een vrijliggend, twee-richtingen fietspad ter noorden van de N595 aangelegd.

Het wegvak N595 tussen de van Plettenbergweg en de aansluiting op de N278 (kom Wittem) wordt eveneens duurzaam veilig ingericht waarbij er een veilige, conflictvrije verbinding ontstaat tussen de parkeerplaats en het kasteel en klooster in Wittem. Tevens wordt er ook binnen de kom een vrijliggend, twee-richtingen fietspad aangelegd. Om een duurzaam veilige inrichting van laatstgenoemd wegvak (dus met inbegrip van een aparte fietsvoorziening) mogelijk te maken, dienen de N595 en de parkeerplaats 'omgeklapt' te worden.

Het voorkeursalternatief is vervolgens, middels diverse werk/ontwerpsessies met omwonenden en stake- /shareholders, uitgewerkt tot een voorlopig schetsontwerp. Ook is het exacte tracé van het vrijliggend fietspad, na het uitwerken en tegen elkaar afwegen van enkele varianten, geoptimaliseerd. De gemeente Gulpen-Wittem heeft, op basis van het voorlopig schetsontwerp, een voorontwerp bestemmingsplan in procedure gebracht. Naar aanleiding van enkele inspraakreacties op het voorontwerp bestemmingsplan en na een bestuurlijk overleg met Stichting Limburgs Landschap is het schetsontwerp op een aantal punten aangepast. Vervolgens zijn diverse aspecten zoals bijvoorbeeld technisch ontwerp, water, bodem, archeologie, natuur en kosten nader onderzocht en/of uitgewerkt. Dit alles heeft geresulteerd in een definitief schetsontwerp. Dit ontwerp is op 5 september 2023 als zijnde de voorkeursvariant voor dit project vastgesteld door zowel Gedeputeerde Staten als ook het College van B&W van de gemeente Gulpen-Wittem en vormt daarmee het vertrekpunt van de verdere planvoorbereiding.

Het projectproces is conform het uitvoeringskader 'Infrastructurele projecten Provincie Limburg 2021, Zo werken wij!' doorlopen. De gemeente Gulpen-Wittem en de Provincie Limburg hebben op 26 september 2023 een samenwerkingsovereenkomst (hierna SOK) ondertekend voor de reconstructie van de N595 Wittemer Allee. Momenteel bevindt het project zich aan het begin van de planvormingsfase. De opgestelde projectbegroting voldoet aan de 'Leidraad Kostenbegrotingssystematiek'.

Uit de laatste geactualiseerde projectbegroting blijkt dat de verwachte kosten € 19.210.000 zijn. Het huidige projectkrediet bedraagt € 6.850.000 waarvan € 5.850.000 voor het provinciaal aandeel. Het totale verschil in benodigd krediet is daarmee in totaal € 12.360.000 Het verschil tussen het reeds gevoteerde krediet en het benodigde, aanvullende krediet is het gevolg van:

- Reeds gevoteerd projectkrediet gebaseerd op een globale kostenraming uit 2019 met daarin een groot aantal onzekerheden die op dat moment nog nader onderzocht moesten worden;
- Raming gestoeld op een ander alternatief (andere tracé vrijliggend fietspad buiten de kom);
- Extra onderhoudsmaatregelen N595 tussen komingang Wijlre en aansluiting met N278
- Toepassing van de Leidraad Kostenbegrotingssystematiek Provincie Limburg 2021
- Prijsstijgingen en indexatie a.g.v. Oekraïne oorlog
- Nadere uitwerking scope en aantal onvoorziene omstandigheden (archeologie en milieu- en civieltechnische bodemgesteldheid)

De projectdoelstellingen zoals vastgesteld in de 'Heroverweging Mobiliteitsopgaven en –ambities' zijn ongewijzigd.

Naast verhoging van het provinciaal aandeel dient ook de gemeente Gulpen-Wittem een extra bijdrage te leveren voor het realiseren het project. Betreffende bijdragen zijn vastgelegd in voornoemde samenwerkingsovereenkomst en is in overeenstemming met de tussen gemeente Gulpen-Wittem en de Provincie Limburg afgesproken en fiscaal geaccepteerde verdeelsleutel gebaseerd op toekomstige eigendomsverhoudingen. Voor de Provincie Limburg betekent dit een tekort van € 9.480.000 en voor de gemeente Gulpen-Wittem een tekort van € 2.880.000 Op basis van het uitvoeringskader 'Infrastructurele projecten Provincie Limburg 2021, Zo werken wij!' en conform de Financiële Verordening 2023 wordt dit extra benodigd krediet gevraagd.

3 Bevoegdheid

Provinciale Staten stellen, conform artikel 10 van de Financiële Verordening 2023, de inzet van de investeringen vast.

De actuele projectbegroting van het project N595 Wittemer Allee overschrijdt het provinciale aandeel in het projectbudget met meer dan 5%. Op basis van artikel 10, onder d ii. van de Financiële Verordening is de inzet van de extra investering onderhevig aan goedkeuring van Provinciale Staten.

4 Voorstel aan Provinciale Staten

1. Aanvullend krediet ter hoogte van € 9.480.000 toe te kennen aan project N595 Wittemer Allee;
2. Dit aanvullend krediet als volgt te dekken:
 - 2.1. Een bedrag van € 1.500.000 vanuit de reservering van de Nota Kapitaalgoederen voor de rehabilitatie van de N595;
 - 2.2. Een bedrag van € 7.980.000 vanuit de daarvoor bedoelde risicocomponent onder het kapitaallastenplafond.

5 Argumenten / toets duurzaamheidparagraaf

Dit zorgt dat we invulling geven aan de wettelijke verplichting (basis op orde) m.b.t. de provinciale infrastructuur

De provincie is wettelijk verplicht adequaat onderhoud te verrichten aan de eigen infrastructuur. Door de rehabilitatie van de N595 wordt aan deze verplichting invulling gegeven.

Dit zorgt dat we invulling geven aan de landelijke richtlijnen m.b.t. de inrichting van wegen

In de huidige situatie voldoet de inrichting van de N595 niet aan de landelijke (CROW) richtlijnen en de principes van duurzaam veilig o.b.v. verkeersintensiteiten, categorisering en functionaliteit. Met de aanleg van een aparte fietsvoorziening en de herinrichting van de N595 zelf, geven we invulling aan deze richtlijnen en de principes van duurzaam veilig.

Dit sluit aan bij de bepalingen uit de samenwerkingsovereenkomst met de gemeente Gulpen-Wittem.

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 11 lid 1 onder sub a. van de Samenwerkingsovereenkomst 'Reconstructie N595 Wittemer Allee' dient het college van Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten voor te stellen een bijdrage van € 15,33 mln. te reserveren m.b.t. het project. Middels dit Statenvoorstel wordt hieraan invulling gegeven. Verder is in deze samenwerkingsovereenkomst vastgelegd dat partijen voorafgaande aan de realisatiefase afspraken maken over eventueel bij te stellen bijdragen ter dekking van het benodigd projectbudget.

De gemeente Gulpen-Wittem vraagt de gemeenteraad om (aanvullend) krediet bij te dragen.

Het door de het college van Burgemeester & Wethouders van de gemeente Gulpen-Wittem aan de gemeenteraad voorgestelde (aanvullend) krediet voor dit project voldoet aan het bepaalde in artikel 11 lid 1 onder sub b. van de samenwerkingsovereenkomst. Het besluit van de gemeente Gulpen-Wittem is naar verwachting 9 november 2023 bekend.

Dit sluit aan bij de regels van de Financiële Verordening 2023.

Conform het bepaalde in artikel 10, onder a iv. van de Financiële Verordening 2023 wordt het extra gevraagde krediet gedekt uit de daarvoor bedoelde risicocomponent onder het kapitaallastenplafond. Hier is voldoende financiële ruimte om het extra gevraagde krediet op te kunnen vangen. Ook wordt een bedrag van € 1.500.000 vanuit de reservering van de Nota Kapitaalgoederen voor de rehabilitatie van de N595 aangewend.

Toets duurzaamheidsparagraaf

Met de toekenning van onderhavig (aanvullend) krediet is het mogelijk een vrijliggend, tweerichtingen fietspad aan te leggen langs de N595 tussen de kom Wijlre en de aansluiting met de N278. Hiermee wordt de verkeersveiligheid voor fietsers (en voetgangers) op dit wegvak sterk verbeterd hetgeen het gebruik van de fiets als alternatief vervoersmiddel stimuleert.

6 Risico's

Provinciale Staten besluit geen aanvullend krediet aan het project toe te kennen.

Indien geen aanvullend krediet wordt toegekend, is het niet mogelijk om de N595 duurzaam veilig in te richten. De realisatie van het daarvoor noodzakelijke vrijliggend fietspad is dan immers niet haalbaar. Daarnaast is het bestuurlijk en maatschappelijk afbreukrisico in een dergelijke situatie groot. Zowel richting gemeente, belangenorganisaties (bv. Fietzersbond) als ook de omgeving zijn verwachtingen gewekt m.b.t. het (duurzaam) veilig inrichten van de N595 Wittemer Allee.

De gemeenteraad van Gulpen-Wittem besluit geen aanvullend krediet aan het project toe te kennen.

Het risico hierop is klein. Het college van B&W van de gemeente Gulpen-Wittem heeft meermaals hun steun uitgesproken voor de huidige plannen en is ook bereid hieraan financieel bij te dragen. Dit blijkt zondermeer uit het feit dat de gemeente een SOK met de provincie heeft afgesloten waarin duidelijk naar voren komt dat er sprake is van een financieel tekort en dat extra krediet derhalve benodigd is.

Provinciale Staten en/of de gemeenteraad nemen nu geen besluit inzake de toekennen van (aanvullend) krediet t.b.v. het project

Indien Provinciale Staten en/of de gemeenteraad geen besluit nemen t.a.v. het toekennen van het gevraagde krediet voor dit project, dan loopt het project vertraging op aangezien bij aanvang van de verdere planvoorbereiding duidelijk dient te zijn of er daadwerkelijk middelen gereserveerd zijn om de vastgestelde (en verder uit te werken) voorkeursvariant te realiseren.

Statenvoorstel

No: G-23-009

1. **Onderwerp** *Kredietbesluit Reconstructie N595 Wittemer Allee*
Kredietbesluit Reconstructie N595 Wittemer Allee

2. **Inleiding/aanleiding inclusief beoogd resultaat**

Achtergrondinformatie / projecthistorie

De provinciale weg N595 loopt vanaf Valkenburg via Wijlre naar Wittem en vormt de verbinding tussen de A79 en de N278. Het wegvak tussen Wijlre en Wittem, de Wittemer Allee, voldoet niet aan de huidige weginrichting van 'Duurzaam Veilig' zoals beschreven in de CROW-richtlijnen als ook in de nota RVWN 2014. De weg ligt op een dijklichaam van de Geul en kent daardoor een smal profiel, bomen staan kort op de weg en er ontbreekt een aparte fietsvoorziening. De N595 ter hoogte van de Wittemer Allee is een van de laatste provinciale wegen binnen Limburg waar voor de fietser geen aparte voorziening bestaat. Dit betekent dat de fietser zich op de rijbaan bevindt, tezamen met het overige gemotoriseerde verkeer. Dit wegvak staat niet voor niets jaarlijks op de ANWB knelpuntenlijst voor fietsers en ook de Fietzersbond pleit al jaren voor de aanleg van een aparte fietsvoorziening op deze plek. Daarnaast wordt vanuit het Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030 (samenwerking van CROW en SWOV in opdracht van het Ministerie van IenW) sterk aangedrongen op het ontvlechten van langzame verkeersdeelnemers en gemotoriseerd verkeer op wegen met een snelheidsregime van 50 km/u of meer.

Voorts vormt de N595 binnen de kom van Wittem een fysieke barrière tussen de parkeerplaats ten zuidwesten van de N595 (paarse vlak in onderstaande afbeelding) en de bebouwing aan de noordoostkant waaronder het klooster van Wittem, bekend als pelgrimsoord voor bedevaartgangers. Het klooster trekt jaarlijks vele bezoekers die allen de N595 moeten oversteken om vanaf de parkeerplaats het klooster en de nabij gelegen horeca te bereiken en visa versa. Ook de vele recreanten (fietsers en voetgangers) die vanaf de parkeerplaats het Heuvelland in trekken, moeten eerst de N595 oversteken.

Figuur 1: bestaande situatie N595 tussen Wijre en de N278

Al in 2009 is een eerste studie verricht naar de mogelijkheden tot de aanleg van een aparte fietsvoorziening langs de N595 tussen de komgrens Wijre en komgrens Wittem. Na de reconstructie van de N595 ter hoogte van Wijre in 2012 is een opnieuw een verkenning opgestart om inzicht te verkrijgen in de problematiek van het naastgelegen wegvak tussen de komgrens Wijre en de aansluiting op de N278, ook wel de Wittemer Allee genoemd. De resultaten van deze verkenning zijn in samenspraak met de gemeente Gulpen-Wittem, het Waterschap Limburg, Stichting Limburgs Landschap en de eigenaar van kasteel Wittem uitgewerkt in een variantenstudie. De Staten Commissie Mobiliteit & Duurzaamheid zijn samen met gemeenteraadsleden van Gulpen-Wittem eerstens in maart 2017 geïnformeerd over de uitkomsten van de variantenstudie waarbij zij zich unaniem hebben uitgesproken voor de variant Via Gulia B. De belangrijkste kenmerken van deze variant;

- Wegvak buiten de bebouwde kom: duurzaam veilig ingerichte gebiedsontsluitende weg (80km/u);
- Aanleg apart, twee-richtingen fietspad ten zuidwesten van de Wittemer Allee;
- Aansluiting N595 op de N278 middels een turbotronde incl. fietstunnel ten westen van de bestaande aansluiting;
- Aandacht voor cultuurhistorie; behouden cq. herstellen laanstructuur en mogelijke her-aanleg van voormalige vijvers langs de Wittemer Allee.

In de 2^e helft van 2018 en de 1^e helft van 2019 is de haalbaarheid van deze variant (Via Gulia B) onderzocht. Daarbij is echter gebleken dat er nogal wat haken en ogen zaten aan deze variant. Het

situëren van een aparte fietsvoorziening direct naast / ten zuidwesten van de N595 leidt tot een breed dwarsprofiel. Daarmee is deze variant ruimtelijk moeilijk inpasbaar zonder ingrijpende maatregelen. Daarnaast is de medewerking van zowel het Waterschap als ook Stichting Limburgs Landschap noodzakelijk (naastgelegen grondeigenaren) maar niet vanzelfsprekend (Stichting Limburgs Landschap: doorkruisen aanwezige goudgroene natuur niet wenselijk / Waterschap: aantasting inundatiegebied en meanderzone van naastgelegen Geul niet wenselijk).

Voorts is het behoud van de huidige, cultuurhistorische laanstructuur niet mogelijk omdat de weg van de N595 in deze variant enkele meters opschuift om zodoende plaats te maken voor de aanleg van het fietspad.

Tot slot leidt deze variant tot het amoveren van de woning aan de Wittemer Allee (no. 5) terwijl deze woning samen met de Wittemer Molen (Rijksmonument aan de overzijde van de Wittemer Allee) als één gezamenlijk cultuurhistorisch ensemble wordt gezien. Met de Heroverweging Mobiliteitsopgaven in het vooruitzicht is in het najaar van 2019 besloten bestuurlijke besluitvorming door Provinciale Staten omtrent het project "Reconstructie N595 Wittemer Allee" af te wachten.

Heroverweging Mobiliteitsopgaven

In opmaat naar besluitvorming rondom de Heroverweging Mobiliteitsopgaven heeft er eind 2019 op bestuurlijk niveau overleg plaats gevonden met de gemeente Gulpen-Wittem. De uitkomst van dit overleg is meegenomen in het uiteindelijke besluit Heroverweging Mobiliteitsopgaven door Provinciale Staten in februari 2020. Op hoofdlijnen is bij de Heroverweging Mobiliteitsopgaven als volgt besloten;

- 1) Verbeteren kwaliteit verbinding tussen kom Wijlre en kom Wittem (duurzaam veilige inrichting) waarbij voor de fietser een aparte fietsvoorziening wordt gerealiseerd (MUST);
- 2) Aanvullende opgaven (inrichting rond kasteel & klooster Wittem en rotonde N278) niet uitvoeren (versoberingsmaatregel);
- 3) In gezamenlijkheid met gemeente Gulpen-Wittem werken aan een nieuw voorstel cq. voorkeursalternatief;
- 4) Inzet gemeentelijke middelen, oorspronkelijk bestemd voor de aanleg van de rotonde, ter dekking van de realisatie van de parkeerplaats (€ 0,43 mln);
- 5) Reservering van € 0,2 mln. door de provincie als bijdrage aan een veilige oversteek en herinrichting parkeerplaats en daarbij gezamenlijk onderzoeken of dit op een dusdanige manier kan dat rijbaan verlegging en aanleg van een rotonde niet nodig is;
- 6) Gezamenlijk (provincie en gemeenten) onderzoeken of het wegvak tussen de van Plettenbergweg en de N278 ook duurzaam veilig ingericht kan worden en dit als een aanvullend scope element meenemen in de marktbenadering. Bij passend aanbestedingsresultaat dit element als scope opnemen. Bij een niet sluitend aanbestedingsresultaat wordt in overleg en op o.b.v. 50-50 bijdrage bepaald of alsnog wordt overgegaan tot financiering en gunning (SHOULD);

Note: *Er dient opgemerkt te worden dat het na de aanbesteding van een werk toevoegen van aanvullende scope elementen met verstrekende ruimtelijke, technische, financiële, juridische en/of procedurele gevolgen zoals hierboven genoemd onder punt 6) haast niet mogelijk is. Het risico op ernstige vertraging in planning/uitvoering, additionele kosten (bv. door het opnieuw moeten uitvoeren van onderzoeken, vergunningsaanvragen of ruimtelijke procedures) of het risico op juridische procedures met marktpartijen die deel hebben genomen aan de aanbesteding is*

*dermate groot, dat het niet opportuun is om een dergelijk besluit pas na aanbesteding te nemen.
Temeer omdat het verschil tussen het wel of niet duurzaam veilig inrichten van genoemd wegvak
alleen al in technische en ruimtelijke zin behoorlijk is.*

Onderhoudsopgave N595

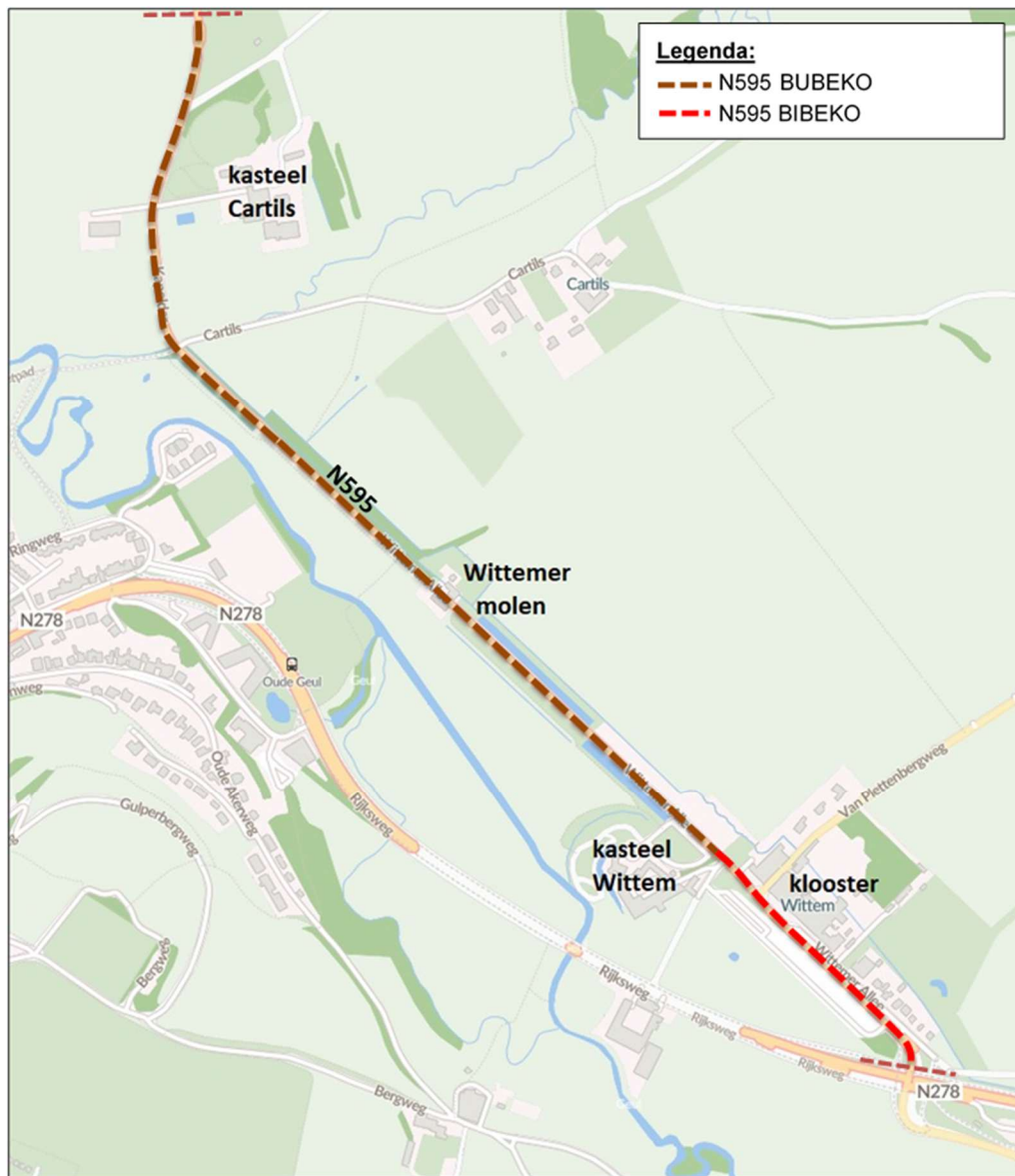
Hoewel niet expliciet benoemd in het besluit van de Heroverweging Mobiliteitsopgaven, rust er op de N595 tussen de komgrens met Wijlre en de aansluiting met de N278 eveneens een onderhoudsopgave. Deze opgave bestaat uit een volledige rehabilitatie (vervanging van zowel de fundering als ook de asfaltconstructie) van dit wegvak en is in de onderhoudsprogrammering voorzien in 2024. Deze vervangingsopgave is, samen met het ontbreken van een fietsvoorziening, primaire aanleiding voor het project en daarmee onderdeel van de scope van het project waarbij het evident is het wegvak duurzaam veilig (cf. CROW richtlijnen) in te richten. Dit geldt voor zowel het wegvak buiten de kom (tussen de komgrenzen van Wijlre en Wittem) als ook het wegvak binnen de kom (tussen de van Plettenbergweg en de aansluiting N278). Daarbij dient nog opgemerkt te worden, dat de onderhoudsopgave groter is dan was voorzien voorafgaand aan de Heroverweging Mobiliteitsopgaven 2020. Waar eerst nog uit werd gegaan van enkel het vervangen van de asfaltverharding, is na onderzoek gebleken dat ook een groot deel van de fundering vervangen dient te worden.

Afwaardering N595

Naar aanleiding van het besluit Heroverweging Mobiliteitsopgaven hebben provincie en gemeente allereerst de verschillende mogelijkheden m.b.t. de aanleg van een aparte fietsvoorziening onderzocht waarbij ook de mogelijkheid tot het afwaarderen van de N595 buiten de bebouwde kom (tussen Wijlre en Wittem) en binnen de bebouwde kom (Wittem) is beschouwd zonder daarbij afbreuk te doen aan de scope. Dit omdat een eventuele afwaardering van de N595 ook gevolgen kan hebben voor de inpassing van genoemde fietsvoorziening. Voorts is hierbij rekening gehouden met de ruimtelijke inpassing van de N595 zelf, de categorisering van deze weg, vigerende (CROW) richtlijnen en het gebruik & functionaliteit van de N595.

Voor het eventueel afwaarderen van de N595 zijn een tweetal mogelijkheden onderzocht;

1. Afwaarderen N595 buiten de bebouwde kom (BUBEKO)
2. Afwaarderen N595 binnen de bebouwde kom (BIBEKO)

Figuur 2: bestaande N595 binnen en buiten de kom

Ad. 1: Afwaarderen N595 buiten de bebouwde kom - BUBEKO

De N595 is buiten de kom gekenmerkt als een gebiedsontsluitingsweg (GOW) type II met een ontwerpsnelheid van 80 km/u. Het duurzaam veilig inrichten van dit wegvak als een GOW type II conform de CROW richtlijnen heeft een behoorlijke impact gelet op de (beperkt) aanwezige fysieke ruimte (weg ligt op een smal dijklichaam en wordt geflankeerd door een rij bomen onderdeel uitmakende van een laanstructuur). Conform richtlijnen dient een weg van deze categorie immers 7,50 m breed te zijn met een minimale obstakelvrije zone van 4,50 m en een gescheiden fietspad van minimaal 3,50m breed. De bestaande N595 is echter ca. 6,20 m breed, heeft een obstakelvrije zone variërend van 1,50 tot 2,0 m en geen gescheiden fietspad.

Derhalve is onderzocht of dit wegvak ook naar een erftoegangsweg (ETW) type I (ontwerpsnelheid van 60 km/u*) kan worden afgewaardeerd. Dit type weg kent immers een smaller profiel en is daarmee relatief eenvoudig in te passen. O.b.v. de verkeersintensiteiten (4.000 mvt/etmaal) op dit wegvak en het feit dat dit wegvak geen onderdeel uitmaakt van het kwaliteitsnet goederen vervoer, netwerk vervoer gevaarlijke stoffen, calamiteiten netwerk of OV-netwerk is afwaardering naar een ETW type I met een ontwerpsnelheid van 60 km/u verantwoord. Let wel, ook bij de categorisering ETW type I dient een aparte fietsvoorziening aangelegd te worden.

**) Vooruitlopend op en n.a.v. een verzoek door de Fietzersbond is in oktober 2021 middels een tijdelijk verkeersbesluit de snelheid buiten de kom reeds terug gebracht van 80 naar 60 km/u om de veiligheid voor m.n. fietsers direct te verbeteren. De (duurzaam veilige) inrichting van de weg wordt met de realisatie van het project op orde gebracht. En met de aanleg van een vrijliggend fietspad wordt de veiligheid voor fietsers verder vergroot*

Het verder afwaarderen naar een ETW type I met fietssuggestiestroken (ETW type I parallelweg) is eveneens beschouwd, maar gelet op de verkeersintensiteiten op dit wegvak is een verdere afwaardering niet aan de orde. Daarnaast is het profiel van dit type weg ruimtelijk moeilijk inpasbaar omdat de breedte van het profiel juist toeneemt door de aanleg van fietssuggestiestroken welke direct naast de rijbaan gesitueerd zijn.

Ad. 2: Afwaarderen binnen de bebouwde kom – BIBEKO

De N595 is ook binnen de kom gecategoriseerd als een GOW type II weg. Gelet op de verkeersintensiteiten (6.500 mvt/etmaal) op het wegvak van Plettenbergweg – aansluiting N278 is een duurzame veilige inrichting, en daarmee de aanleg van een aparte fietsvoorziening, evident. Van afwaarderen is in deze dan ook geen sprake.

Binnen het huidige profiel van de N595 in de kom Wittem is onvoldoende ruimte om dit wegvak duurzaam veilig in te richten. Derhalve is medewerking van de gemeente Gulpen-Wittem vereist om dit wegvak als zodanig in te richten en daarmee een duurzaam veilige inrichting, dus met inbegrip van een aparte fietsvoorziening, vanaf de kom Wijlre tot aan de N278 te realiseren.

Op basis van voorstaande kan geconcludeerd worden dat enkel het afwaarderen van de N595 buiten de kom (BUBEKO) naar een ETW type I (60 km/u) doelmatig en efficiënt is. Dit is als uitgangspunt in de verdere uitwerking tot een uiteindelijke voorkeursvariant meegenomen. Binnen de kom (BIBEKO) blijft de categorisering GOW type II (50 km/u). Voorts dient nogmaals opgemerkt te worden dat beide wegvakken in de huidige situatie niet conform voornoemde categorisering cq. duurzaam veilig zijn ingericht.

Omkappen N595 en parkeerplaats nabij klooster Wittem

Zoals hierboven vermeld hebben provincie en gemeente in gezamenlijkheid onderzocht of en op welke manier het wegvak tussen de van Plettenbergweg en de aansluiting met de N278 (kom Wittem) duurzaam veilig (met inbegrip van een aparte fietsvoorziening) kan worden ingericht, vergelijkbaar met het gedeelte van de N595 buiten de kom. Daarbij is geconcludeerd dat binnen het huidige profiel van de N595 onvoldoende ruimte is om dit wegvak als zodanig in te richten. Medewerking van de gemeente Gulpen-Wittem is derhalve noodzakelijk. Partijen hebben daarom gezocht naar een oplossing waarbij zowel de

N595 als ook de parkeerplaats optimaal ingericht kunnen worden. Deze oplossing is gevonden in het omklappen van de N595 en de parkeerplaats binnen de kom Wittem.

Naast een optimale inrichting van de N595 en de parkeerplaats heeft het omklappen van beide nog andere voordelen;

- Verbeteren verkeersveiligheid:
 - Voldoende ruimte om de N595 duurzaam veilig in te richten;
 - Fietzers niet langer op de rijbaan maar op een apart, vrijliggend fietspad;
 - Geen oversteekbewegingen over de N595 tussen parkeerplaats en klooster (en daarmee verbeterde doorstroming op de N595 zelf);
 - Verbeteren zicht kruising N595 – van Plettenbergweg doordat deze kruising verder van de bebouwing aan de noordzijde af komt te liggen (het zicht op deze kruising, komende vanaf de van Plettenbergweg, is in de huidige situatie erg beperkt);
 - Nieuw (horizontaal) alignement van de weg heeft een positief effect op de snelheid van het gemotoriseerd verkeer op de N595 binnen de kom (snelheidsremmende maatregel);
 - Gefaseerde fietsoversteek over de N595 ter hoogte van de van Plettenbergweg.
- Verbeteren leefbaarheid:
 - Doordat de N595 verder van de bebouwing in Wittem af ligt, is er minder overlast a.g.v. stank, geluid en trillingen;
 - Het verplaatsen van de parkeerplaats biedt de gemeente Gulpen-Wittem de mogelijkheid om deze opnieuw in te richten en (groen) aan te kleden met aandacht voor de bestaande wateroverlast binnen de kom Wittem (aanleg gescheiden riolering en infiltratievoorzieningen) en met aandacht voor de cultuur-historische waarde van het gebied;
 - Verbeteren van de sociale veiligheid doordat de parkeerplaats korter op de bebouwing ligt;
- Verbeteren bereikbaarheid:
 - Het klooster, kasteel Wittem en de plaatselijke horeca is beter bereikbaar vanaf de parkeerplaats. De N595 vormt hierin geen barrière meer;
 - De parkeerplaats is nu reeds het vertrekpunt van wandelaars en fietsers die het Heuvelland intrekken. In de nieuwe situatie is het Heuvelland vanaf de parkeerplaats beter toegankelijk;

De (meer)kosten die met het omklappen van de N595 en de parkeerplaats zijn gemoeid, zijn in vergelijking met de kosten voor rehabilitatie van dit wegvak (onderhoud betreft een wettelijke verplichting en dient dus sowieso uitgevoerd te worden), beperkt! Daarnaast kan o.b.v. voorstaande geconcludeerd worden dat het duurzaam veilig inrichten van het wegvak N595 tussen de van Plettenbergweg en de aansluiting op de N278 enkel is te realiseren door het omklappen van de N595 met de parkeerplaats in de kom Wittem. Derhalve wordt deze maatregel beschouwd als zijnde een noodzakelijke (ontwerp)aanpassing.

Bepalen voorkeursalternatief

Nadat duidelijk was in hoeverre de N595 afgewaardeerd kan worden, hebben de provincie en de gemeente Gulpen-Wittem tussen april 2020 en november 2020 gezamenlijk twee alternatieven verder uitgewerkt;

Alternatief 1:

- Aanleg vrijliggend fietspad tussen de kom Wijlre en de kom Wittem ten noordwesten van de N595
- Herinrichten van de N595 BUBEKO cf. erftoegangsweg type I (60 km/u)
- Herinrichten van de N595 BIBEKO cf. gebiedsontsluitingsweg type II (50 km/u) waarbij de N595 en de parkeerplaats nabij het klooster worden omgeklapt
- Aanleg vrijliggend fietspad in kom Wittem ten noordwesten van de parkeerplaats/N595

Alternatief 2:

- Aanleg vrijliggend fietspad tussen de kom Wijlre en de kom Wittem ten zuidwesten van de N595
- Herinrichten van de N595 BUBEKO cf. erftoegangsweg type I (60 km/u)
- Herinrichten van de N595 BIBEKO cf. gebiedsontsluitingsweg type II (50 km/u) waarbij de N595 en de parkeerplaats nabij het klooster worden omgeklapt
- Aanleg vrijliggend fietspad in kom Wittem ten zuidwesten van de parkeerplaats/N595

Figuur 3: Alternatief 1 (links) en Alternatief 2 (rechts) - ligging fietspad is in beide afbeeldingen indicatief

Uiteindelijk zijn beide alternatieven, in samenspraak met het Toetsteam Mobiliteitsopgaven, met elkaar vergeleken waarbij is gebleken dat alternatief 2 een grotere negatieve impact had op de hoge natuurwaarde in het gebied én omdat dit alternatief zou leiden tot een verschuiving van de as van de N595 met nadelige gevolgen voor de aanwezige laanstructuur en vijverpartijen welke een hoge cultuur-historische waarde vertegenwoordigen. O.b.v. kwantitatieve afwegingen (doorstroming, veiligheid, leefbaarheid en duurzaamheid) scoorden beide alternatieven nagenoeg gelijk. Derhalve is alternatief 1 eind november 2020 als voorkeursalternatief bestempeld en verder uitgewerkt tot een definitief schetsontwerp. Voorts is het voorkeursalternatief onderzocht op haalbaarheid.

De integrale scope luidde daarmee als volgt:

- Reconstructie hoofdrijbaan N595 tussen kruising N595/N278 en komingang Wijlre;
- Aanleg vrij liggend fietspad noordzijde tussen kruising N595/N278 en komingang Wijlre;
- Omklappen van de N595 met de parkeerplaats binnen de kom Wittem.

Te hanteren uitgangspunten:

- N595 binnen bebouwde kom GOW type II – ontwerpsnelheid 50 km/u
- N595 buiten bebouwde kom ETW type 1 – ontwerpsnelheid 60 km/u
- Aansluiten N595 en vrij liggend fietspad noordzijde op bestaande met verkeerslichten geregelde kruising met de N278

Van voorkeursalternatief tot definitief schetsontwerp

Om van het gekozen voorkeursalternatief te komen tot een definitief schetsontwerp, zijn een aantal stappen doorlopen;

Opstellen voorlopig schetsontwerp

Nadat het voorkeursalternatief in november 2020 is bepaald, hebben er diverse werksessie plaats gevonden tussen november 2020 en juni 2021. Aan deze werksessies hebben diverse stake-/shareholders en omwonenden deelgenomen. Uiteindelijk hebben deze sessie geleidt tot een eerste schetsontwerp welke is gedeeld met de deelnemers aan voornoemde werksessies. Daarbij zijn een aantal varianten m.b.t. het tracé van het vrijliggend fietspad (zowel buiten als ook binnen de kom) beschouwd en tegen elkaar afgewogen middels een Multi-Criteria-Analyse (MCA) teneinde het tracé van het vrijliggend fietspad te optimaliseren, rekening houdende met de diverse belangen van stakeholders en omwonenden. Daaruit is gebleken dat het situeren van het vrijliggend fietspad binnen de kom van Wittem ten zuiden van de N595 de voorkeur geniet t.o.v. het situeren van het fietspad aan beide zijden of ten noorden van de N595 (zie figuur 4). Daarmee dient het vrijliggend fietspad de N595 ter hoogte van de komgrens Wittem te kruisen. Dientengevolge is tevens onderzocht op welke manier dit het beste gefaciliteerd kan worden, rekening houdende met de kruising van Plettenbergweg en de aanwezige uitritten. Voorstaande heeft uiteindelijk geleidt tot een voorlopig schetsontwerp (VSO).

Opstellen voorontwerp bestemmingsplan

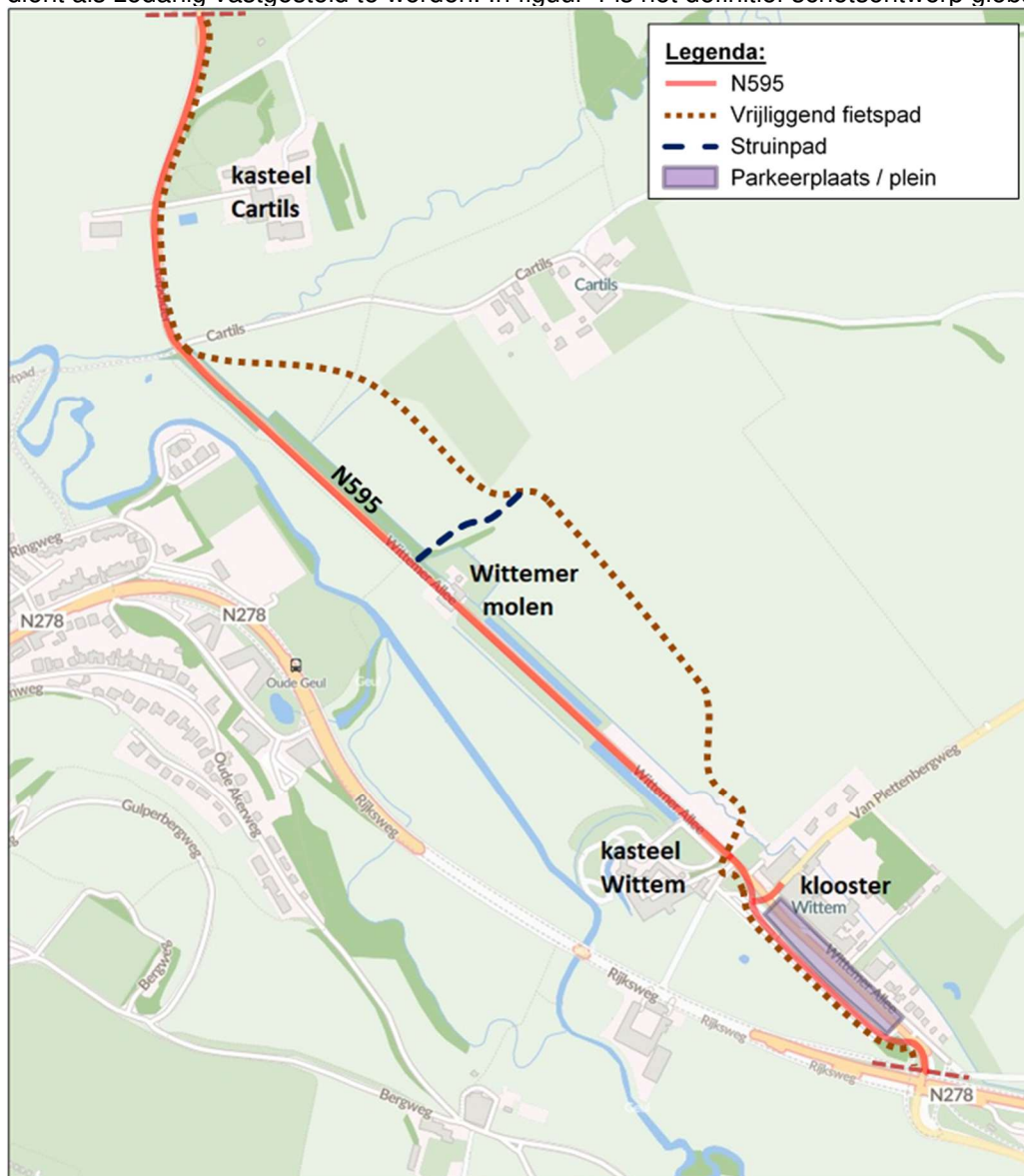
Hoewel wettelijk niet verplicht is, gelet op de onderlinge tegenstrijdige belangen vanuit de omgeving en op verzoek van de gemeente Gulpen-Wittem, besloten om een voorontwerp bestemmingsplan op te stellen en deze ter inzage te leggen. Dit voorontwerp bestemmingsplan is gebaseerd op het voorlopig schetsontwerp en is eind 2021 door het college van B&W van de gemeente Gulpen-Wittem ter inzage gelegd. Dit heeft

uiteindelijk geresulteerd in een beperkt aantal inspraakreacties vanuit de omgeving. Voorts hebben Stichting Limburgs Landschap en Natuurlijk Geuldal middels een brief hun bedenkingen op betreffend voorontwerp bestemmingsplan kenbaar gemaakt. Vanuit een bestuurlijk overleg met Stichting Limburgs Landschap zijn vervolgens een aantal kansen binnen het project geïdentificeerd welke in de verdere planvoorbereiding worden uitgewerkt.

Opstellen definitief schetsontwerp

De ingekomen inspraakreacties n.a.v. het voorontwerp bestemmingsplan hebben geleidt tot enkele aanpassing van het voorlopig schetsontwerp. Op basis van nadere onderzoeksresultaten 'in het veld' is dit ontwerp nog verder aangepast cq. bijgesteld. Al deze aanpassing hebben geresulteerd in een definitief schetsontwerp. Dit definitief schetsontwerp wordt betiteld als zijnde de voorkeursvariant van het project en dient als zodanig vastgesteld te worden. In figuur 4 is het definitief schetsontwerp globaal weergegeven.

Figuur 4: Definitief schetsontwerp N595 met vrijliggend fietspad (=voorkeursvariant)

Aanleg struinpada tussen Wittemer Molen en vrijliggend fietspad

Momenteel is er geen directe voetverbinding tussen Wijre en Wittem. Middels een structuur van voet- en struinpaden kunnen wandelaars vanuit Wijre tot de Wittemer Molen lopen, maar vanaf daar ontbreekt een adequate voetverbinding richting Wittem. Als gevolg hiervan lopen voetgangers vaak over de N595 tussen de molen en Wittem. Met de aanleg van een struinpada tussen de molen en het vrijliggend fietspad ontstaat er een directe en verkeersveilige voetverbinding tussen beide kernen.

Communicatie en burgerparticipatie

Om draagvlak te creëren c.q. te vergroten is binnen het project vroegtijdig en intensief ingezet op communicatie en participatie. In de afgelopen haalbaarheidsfase zijn in samenspraak met stakeholders (*vertegenwoordigers van overkoepelende organisaties*), omwonenden en shareholders (*vertegenwoordigers van organisaties uit het gebied*) voor het gekozen voorkeursalternatief schetsontwerpen uitgewerkt. Voor het tracé van het vrijliggend fietspad zijn meerdere varianten ontworpen. Aan de hand van de onderzoeksresultaten van de diverse uitgevoerde veldonderzoeken is een Multi-Criteria-Analyse (MCA) opgesteld door advies- en ingenieursbureau Royal HaskoningDHV. In deze MCA zijn alle varianten voor het vrijliggend fietspad tegen elkaar afgewogen. Van hieruit is het voorkeurstacé van het vrijliggend fietspad bepaald.

Eind 2021 is het nader uitgewerkte (voorlopig) schetsontwerp, met inbegrip van het geoptimaliseerde (voorkeurs)tracé van het vrijliggend fietspad gecommuniceerd met omwonenden, stake- en shareholders. Tevens heeft de gemeente Gulpen-Wittem een voorlopig ontwerp bestemmingsplan, gestoeld op dit voorlopig schetsontwerp, ter inzage gelegd. Over het algemeen kan worden gesteld, dat er voldoende draagvlak is voor het schetsontwerp en de het gekozen voorkeurstacé van het vrijliggend fietspad. gekozen voorkeursvariant per projectonderdeel.

Vaststellen voorkeursvariant

Op 5 september 2023 hebben Gedeputeerde Staten van de Provincie Limburg alsmede het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Gulpen-Wittem het definitief schetsontwerp als zijnde de voorkeursvariant vastgesteld. In het verlengde hiervan hebben beide colleges besloten de samenwerking formeel te vast te leggen middels een Samenwerkingsovereenkomst (SOK). In deze SOK hebben partijen voorts afgesproken om Provinciale Staten respectievelijk de Gemeenteraad voor te stellen een bijdrage te reserveren van € 15,33 mln. (provincie) respectievelijk €3,88 mln. (gemeente) t.b.v. de realisatie van dit project.

Kanttekeningen

Aanpassingen zijn nog mogelijk

De voorkeursvariant (definitief schetsontwerp) is bepaald op basis van de gegevens, die in de haalbaarheidsfase bekend zijn. De schetsontwerpen zijn technisch nog niet tot in detail uitgewerkt. Daarnaast dient er nog een ruimtelijke procedure te worden doorlopen en vergunningen te worden aangevraagd. Ook dienen er nog gronden aangekocht te worden voor de uiteindelijke realisatie van het project. Mogelijk dat het uiteindelijke (definitief) ontwerp hierdoor afwijkt van het huidige definitief schetsontwerp, dan wel dat er alsnog in een volgende projectfase andere keuzes gemaakt moeten worden.

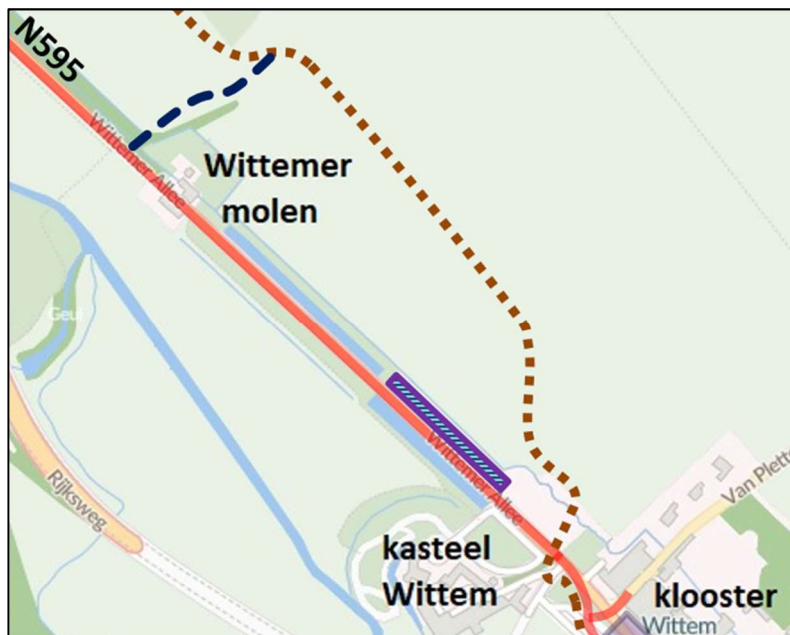
Aansluiting nieuw vrijliggend fietspad op N278

Het nieuw aan te leggen vrijliggend fietspad sluit aan op de kruising van de N595 met de N278. Hierdoor dient de bestaande VRI op deze kruising aangepast te worden. Ook dienen er een aantal kleine civieltechnische aanpassing gerealiseerd te worden.

Daarnaast dient de verharding alsmede de volledige VRI op deze kruising op relatief korte termijn vervangen te worden. Derhalve wordt momenteel bekeken of deze werkzaamheden gecombineerd uitgevoerd kunnen worden.

Aanleg molenvijver langs N595

De gemeente Gulpen-Wittem is voornemens de oude molenvijver ten noorden van de N595 (zie figuur 5) in ere te herstellen als onderdeel van het project Watersysteem Geul – Gulpen-Oost. De gemeente heeft hiervoor reeds in 2014 subsidie van de provincie ontvangen, maar in afwachting van de ontwikkelingen rondom de reconstructie van de N595 Wittemer Allee is uitvoering hiervan steeds naar achteren geschoven. Inmiddels maakt de uitwerking en voorbereiding van aanleg integraal onderdeel uit van het project, maar is de daadwerkelijke aanleg voor rekening en risico van de gemeente Gulpen-Wittem.

Figuur 5: Voormalige molenvijver N595

Voorfinanciering aankoop perceel t.b.v. natuurcompensatie

Begin 2018 heeft de Provincie Limburg in Gulpen een perceel van ca. 3,8 hectare gekocht van Stichting Ark. Ca. 1,5 hectare van dit perceel is bestemd voor natuurcompensatie t.b.v. het project reconstructie N595 Wittemer Allee. Voor het aankopen van dit perceel heeft destijds een voorfinanciering plaatsgevonden van € 95.182 vanuit het budget Ontwikkelopgave Natuur met de restrictie dat deze middelen terug worden geboekt zodra er een krediet voor het project beschikbaar is. Deze kosten zijn opgenomen in de projectbegroting van het project.

Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030

Met de aanleg van een vrijliggend fietspad zowel buiten als binnen de kom geeft de Provincie Limburg tevens invulling aan een van de doelstellingen van het SPV 2030 (scheiding van langzame verkeersdeelnemers en gemotoriseerd verkeer op wegen met een snelheidsregime van 50 km/u en hoger). Dit in overeenstemming met het provinciaal beleidskader fiets 2019-2023 – focus op fiets.

Buitengoed Geul en Maas

Buitengoed Geul en Maas is een publiek-privaat samenwerkingsverband gericht op het inrichten en versterken van natuur en landgoederen tussen Maastricht, Meerssen en Valkenburg aan de Geul. In de volgende fase wordt onderzocht of en op welke manier de Wittemer Allee kan worden ingericht teneinde een integrale gebiedsontwikkeling te bewerkstelligen in overeenstemming met het gedachtengoed van Buitengoed Geul en Maas. Hiertoe wordt in de volgende fase een landschapsarchitect gecontracteerd om in co-creatie met het eveneens in de volgende fase te contracteren ingenieursbureau te komen tot een inrichtingsplan. Voor de eventuele voorbereiding en realisatie van maatregelen die niet bijdragen aan de mobiliteitsdoelstellingen van dit project dienen additionele financiële dragers gezocht te worden.

Aandachtspunten volgende fase (planvormingsfase)

Zoals reeds aangegeven zijn de plannen tot stand gekomen na een intensief communicatie- en participatietraject. Hiermee is het draagvlak vergroot. Er zijn echter nog diverse aandachtspunten, die in de volgende fase nader met betrokken partijen moeten worden besproken. Een belangrijk aandachtspunt betreft de bestaande waterproblematiek in de kom van Wittem. Bij hevige buien is er echter ook sprake van wateroverlast rondom de Eyserbeek waarbij er vaak water op de N595 blijft staan. In de volgende fase dient derhalve samen met het Waterschap Limburg bekeken te worden hoe het vervangen van de bestaande duiker onder de N595 (onderdeel van het project aangezien de N595 op die plek iets naar het westen opschuift) kan bijdragen aan het eventueel verbeteren danwel oplossen van de waterproblematiek op die plek. Dit aandachtspunt wordt, evenals andere aandachtspunten, mee genomen in de planvormingsfase. Omwonenden, stake- en shareholders worden in deze fase wederom betrokken bij de uitwerking.

3. Bevoegdheid

Provinciale Staten stellen, conform artikel 10 van de Financiële Verordening 2023, de inzet van de investeringen vast.

De actuele projectbegroting van project Reconstructie N595 Wittemer Allee overschrijdt het provinciale aandeel in het projectbudget met meer dan 5%. Op basis van artikel 10, onder d ii. van de Financiële Verordening is de inzet van de extra investering onderhevig aan goedkeuring van Provinciale Staten.

4. Voorstel aan Provinciale Staten

1. Aanvullend krediet ter hoogte van € 9.480.000 toe te kennen aan project N595 Wittemer Allee;
2. Dit aanvullend krediet als volgt te dekken:
 - 2.1. Een bedrag van € 1.500.000 vanuit de reservering van de Nota Kapitaalgoederen voor de rehabilitatie van de N595;
 - 2.2. Een bedrag van € 7.980.000 vanuit de daarvoor bedoelde risicocomponent onder het kapitaallastenplafond.

5. Risico's

Provinciale Staten besluit geen aanvullend krediet aan het project toe te kennen.

Indien geen aanvullend krediet wordt toegekend, is het niet mogelijk om de N595 duurzaam veilig in te richten. De realisatie van het daarvoor noodzakelijke vrijliggend fietspad is dan immers niet haalbaar. Daarnaast is het bestuurlijk en maatschappelijk afbreukrisico in een dergelijke situatie groot. Zowel richting gemeente, belangenorganisaties (bv. Fietsersbond) als ook de omgeving zijn verwachtingen gewekt m.b.t. het (duurzaam) veilig inrichten van de N595 Wittemer Allee.

De gemeenteraad van Gulpen-Wittem besluit geen aanvullend krediet aan het project toe te kennen.

Het risico hierop is klein. Het college van B&W van de gemeente Gulpen-Wittem heeft meermaals hun steun uitgesproken voor de huidige plannen en is ook bereid hieraan financieel bij te dragen. Dit blijkt zondermeer uit het feit dat de gemeente een SOK met de provincie heeft afgesloten waarin duidelijk naar voren komt dat er sprake is van een financieel tekort en dat extra krediet derhalve benodigd is.

Provinciale Staten en/of de gemeenteraad nemen nu geen besluit inzake de toekennen van (aanvullend) krediet t.b.v. het project

Indien Provinciale Staten en/of de gemeenteraad geen besluit nemen t.a.v. het toekennen van het gevraagde krediet voor dit project, dan loopt het project vertraging op aangezien bij aanvang van de verdere planvoorbereiding duidelijk dient te zijn of er daadwerkelijk middelen gereserveerd zijn om de vastgestelde (en verder uit te werken) voorkeursvariant te realiseren.

6. Toelichting / kernargumenten/onderbouwing

Dit zorgt dat we invulling geven aan de wettelijke verplichting (basis op orde) m.b.t. de provinciale infrastructuur

De provincie is wettelijk verplicht adequaat onderhoud te verrichten aan de eigen infrastructuur. Door de rehabilitatie van de N595 wordt aan deze verplichting invulling gegeven.

Dit zorgt dat we invulling geven aan de landelijke richtlijnen m.b.t. de inrichting van wegen

In de huidige situatie voldoet de inrichting van de N595 niet aan de landelijke (CROW) richtlijnen en de principes van duurzaam veilig o.b.v. verkeersintensiteiten, categorisering en functionaliteit. Met de aanleg van een aparte fietsvoorziening en de herinrichting van de N595 zelf, geven we invulling aan deze richtlijnen en de principes van duurzaam veilig.

Dit sluit aan bij de bepalingen uit de samenwerkingsovereenkomst met de gemeente Gulpen-Wittem.

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 11 lid 1 onder sub a. van de Samenwerkings-overeenkomst 'Reconstructie N595 Wittemer Allee' dient het college van Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten voor te stellen een bijdrage van € 15,33 mln. te reserveren m.b.t. het project. Middels dit Statenvoorstel wordt hieraan invulling gegeven. Verder is in deze samenwerkingsovereenkomst vastgelegd dat partijen

voorafgaande aan de realisatiefase afspraken maken over eventueel bij te stellen bijdragen ter dekking van het benodigd projectbudget.

De gemeente Gulpen-Wittem vraagt de gemeenteraad om (aanvullend) krediet bij te dragen.

Het door de het college van Burgemeester & Wethouders van de gemeente Gulpen-Wittem aan de gemeenteraad voorgestelde (aanvullend) krediet voor dit project voldoet aan het bepaalde in artikel 11 lid 1 onder sub b. van de samenwerkingsovereenkomst. Het besluit van de gemeente Gulpen-Wittem is naar verwachting 9 november 2023 bekend.

Dit sluit aan bij de regels van de Financiële Verordening 2023.

Conform het bepaalde in artikel 10, onder a iv. van de Financiële Verordening 2023 wordt het extra gevraagde krediet gedekt uit de daarvoor bedoelde risicocomponent onder het kapitaallastenplafond. Hier is voldoende financiële ruimte om het extra gevraagde krediet op te kunnen vangen. Ook wordt een bedrag van € 1.500.000 vanuit de reservering van de Nota Kapitaalgoederen voor de rehabilitatie van de N595 aangewend.

7. Afweging van alternatieven en motivering gemaakte keuze / toets duurzaamheidparagraaf

Met de toekenning van onderhavig (aanvullend) krediet is het mogelijk een vrijliggend, tweerichtingen fietspad aan te leggen langs de N595 tussen de kom Wijlre en de aansluiting met de N278. Hiermee wordt de verkeersveiligheid voor fietsers (en voetgangers) op dit wegvak sterk verbeterd hetgeen het gebruik van de fiets als alternatief vervoersmiddel stimuleert.

8. Relatie met Programmabegroting – financiële aspecten

Projectbudget

Reeds in 2014 is, op basis van redelijk grove kostenraming, een eerste inschatting gemaakt van het benodigde budget voor de voorbereiding en realisatie van dit project. Betreffende kostenraming kent echter een groot aantal onzekerheden en een hoop aantal zaken zijn in deze kostenraming niet voorzien. Daarnaast is voornoemde raming gebaseerd op een ander (alternatief) tracé voor de aanleg van het vrijliggend fietspad (tracé ten zuidwesten van de huidige N595). Eind 2019 is deze kostenraming, met het oog op aanstaande besluitvorming inzake de Herooverweging Mobiliteitsopgaven, geïndexeerd. Daarmee is uiteindelijk een projectbudget gevoteerd van € 6,85 mln. Dit budget is als volgt tot stand gekomen:

Huidig projectbudget reconstructie N595 Wittemer Allee	
Partij	Bijdrage
Provincie Limburg	€ 5,85 mln.
Gemeente Gulpen-Wittem	€ 1,00 mln.
Totaal excl. btw	€ 6,85 mln.

Daarbij dient opgemerkt te worden dat conform het in 2021 door GS vastgestelde uitvoeringskader voor infrastructurele projecten 'Zo Werk Wij!' een eerste kredietaanvraag plaats vindt aan het einde

van de haalbaarheidsfase. Het project 'Reconstructie N595 Wittemer Allee' is op dit punt aanbeland. Volgens het vigerende kader zou dit dus het eerste moment zijn waarop een krediet voor onderhoudig project wordt aangevraagd!

Kostenverdeling Provincie Limburg – gemeente Gulpen-Wittem

Overeenkomstig het bepaalde in voorliggende Samenwerkingsovereenkomst 'Reconstructie N595 Wittemer Allee' hanteren provincie en gemeente voor de verrekening van de voorbereidingskosten, welke in de haalbaarheidsfase en planvormingsfase worden gemaakt, een verdeelsleutel. De Provincie Limburg draagt 78,5% en de Gemeente Gulpen-Wittem 21,5% van de voorbereidingskosten. Deze verdeelsleutel is bepaald o.b.v. toekomstige eigendomsverhouding binnen het project. Dit is een gebruikelijke en fiscaal geaccepteerde methodiek. De definitieve verdeling van kosten m.b.t. de realisatie van het project worden vastgelegd in een aan het einde van de planvormingsfase op en vast te stellen Realisatieovereenkomst (ROK) en zijn gebaseerd op een aan het einde van voornoemde fase op te stellen marktraming.

Kostenraming en projectbegroting

Op basis van het vervaardigde (definitief) schetsontwerp en de uitkomsten van de diverse bureau- en veldonderzoeken is, overeenkomstig de Leidraad Kostenbegrotingssystematiek van de Provincie Limburg (onderdeel van het uitvoeringskader "Zo Werken Wij!"), een kostenraming opgesteld. Het project 'Reconstructie N595 Wittemer Allee' is een project met een gemiddeld risicoprofiel en is conform de Leidraad Kostenbegrotingssystematiek volgens de SSK methodiek (Standaard-systematiek voor Kostenramingen) deterministisch geraamd. Naast de investeringskosten o.b.v. voornoemde SSK-raming (prijspeil april 2023) kent het project diverse bijkomende kosten. Voorts dient conform voornoemde leidraad aan het einde van de haalbaarheidsfase gerekend te worden met een bandbreedte van 30%. Genoemde investeringskosten betreffen dus gemiddelde bedragen met een zekerheid van 70% en een bandbreedte van 30%. De grootte van de bandbreedte past bij de relatieve onzekerheden die de raming vanuit de haalbaarheidsfase nog bevat, omdat bijvoorbeeld niet alle kostenbepalende factoren bekend zijn en het definitief schetsontwerp technisch nog niet volledig is uitgewerkt.

In onderstaand overzicht is de totale projectbegroting weergegeven waarbij onderscheid is gemaakt in:

- Onderdelen voortvloeiend uit de Heroverweging Mobiliteitsopgaven, deze hebben betrekking op de N595 buiten de kom;
- Noodzakelijke (ontwerp)aanpassingen, betrekking hebbende op de N595 binnen de kom Wittem;
- Bijkomende kosten welke onlosmakelijk verbonden zijn aan dit project. Hierover wordt geen bandbreedte van 30% gerekend.

Omschrijving	Bedrag*	Kostenverdeling	
	x € 1.000.000,-	Provincie	Gemeente
Onderdelen o.b.v. Heroverweging Mobiliteitsopgaven - buiten de kom			
• Aanleg vrijliggend fietspad kom Wijlre - kom Wittem	€ 2,69	€ 2,69	€ -
• Rehabilitatie en duurzaam veilige inrichting N595	€ 3,22	€ 3,22	€ -
• Bodemmaatregelen (milieu- en civieltechnisch)**	€ 1,75	€ 1,75	€ -
• Aanleg struinpad watermolen - vrijliggend fietspad	€ 0,27	€ -	€ 0,27
Totale investeringskosten excl. 30% bandbreedte	€ 7,93	€ 7,66	€ 0,27
► bandbreedte (30%) over tot. investeringskosten	€ 2,38	€ 2,30	€ 0,08
Totaal projectkosten BUBEKO (I)	€ 10,31	€ 9,96	€ 0,35
Noodzakelijke (ontwerp)aanpassingen - binnen de kom			
• Rehabilitatie en duurzaam veilige inrichting N595 (wegvak van Plettenbergweg - aansluiting N278)	€ 0,80	€ 0,80	€ -
• Omklappen N595 - parkeerplaats kom Wittem	€ 2,60	€ 0,90	€ 1,70
• Maatregelen t.b.v. waterberging/-afvoer (riool)	€ 0,59	€ 0,09	€ 0,50
Totale investeringskosten excl. 30% bandbreedte	€ 3,99	€ 1,79	€ 2,20
► bandbreedte (30%) over tot. investeringskosten	€ 1,20	€ 0,54	€ 0,66
Totaal projectkosten BIBEKO (II)	€ 5,19	€ 2,33	€ 2,86
Bijkomende kosten			
• Objectgerelateerde risico's	€ 0,93	€ 0,74	€ 0,19
• Reeds gemaakte kosten (stand per 1-6-'23)	€ 0,87	€ 0,76	€ 0,11
• Planschade en nadeelcompensatie	€ 0,66	€ 0,52	€ 0,14
• Water- en natuurcompensatie	€ 0,14	€ 0,14	€ -
• Indexering (2023: 6% / 2024: 3% / 2025: 3%)	€ 1,11	€ 0,88	€ 0,23
Totaal bijkomende kosten (III)	€ 3,71	€ 3,04	€ 0,67
Totale projectbegroting (I+II+III)	€ 19,21	€ 15,33	€ 3,88

*) Genoemde bedragen zijn exclusief BTW

**) Betreft civiel- en milieutechnische bodemmaatregelen betrekking hebbende op de aanleg van het vrijliggend fietspad en de rehabilitatie van de N595 tussen de kom Wijlre en de kom Wittem

Opmerking:

Indien de N595 op het wegvak van Plettenbergweg – aansluiting N278 niet duurzaam veilig wordt ingericht, blijft rehabilitatie van dit wegvak evenwel noodzakelijk! De kosten voor deze rehabilitatie zullen marginaal verschillen t.o.v. de kosten (€0,8 mln.) die nu in de projectbegroting zijn opgenomen. Daarnaast is een duurzaam veilige inrichting van dit wegvak enkel te realiseren met medewerking van de gemeente Gulpen-Wittem. Het omklappen van de N595 en de parkeerplaats is derhalve onontbeerlijk. Ook voor het op dit wegvak aanleggen van een aparte fietsvoorziening is omklappen nodig. Derhalve zijn de kosten voor de aanleg van deze aparte fietsvoorziening hierin opgenomen.

Verskil projectbudget en projectbegroting

Zoals reeds aangegeven is het huidige projectbudget gestoeld op een kostenraming van een ander alternatief (Via Gulia B!!!) Daarnaast kent deze kostenraming een groot aantal onzekerheden t.a.v. (technische en ruimtelijke) haalbaarheid die op dat moment nog niet nader onderzocht waren.

De oorspronkelijke onderhoudsopgave (vervangen asfaltverharding) die voor dit wegvak was voorzien ten tijde van de Heroverweging Mobiliteitsopgaven is uiteindelijk groter dan aangenomen. Na onderzoek is gebleken dat ook de fundering onder de weg vervanging dient te worden, hetgeen tot een stijging van de kosten heeft geleidt.

Voorts hebben een aantal onvoorziene zaken zoals maatregelen m.b.t. de bodem (milieutechnisch – afvoeren uitkomende, vervuilde grond / civieltechnisch – verbeteren draagkracht ondergrond t.b.v. aanleg fietspad) en archeologie (projectgebied heeft een verhoogde archeologische verwachtingswaarde) geleid tot een substantiële toename van kosten.

Ook het toepassen van de Leidraad Kostenbegrotingssystematiek (vastgesteld in 2021) heeft een kostenverhogend effect alsmede de gevolgen van de Oekraïne oorlog (enorme prijsstijgingen bouwmaterialen en brandstoffen). Dit verklaart grotendeels het verschil tussen het huidige projectbudget, gestoeld op een gedateerde kostenramingen van een ander alternatief en het daadwerkelijk benodigd projectbudget o.b.v. voorstaande projectbegroting.

Benodigd (aanvullend) krediet

De benodigde bijdrage vanuit de Provincie Limburg bedraagt op basis van voorstaande tabel € 15.330.000,- Het huidige projectkrediet bedraagt € 5.850.000,- (provinciaal aandeel). Derhalve dient een aanvullend krediet aangevraagd te worden van € 9.480.000,-.

Dat is een overschrijding van meer dan 5% van het projectbudget. In dat geval is op basis van de Financiële Verordening (2023), artikel 10, onder d. ii. en onder f. i., goedkeuring nodig van PS.

In de reserveringen van de Nota Kapitaalgoederen is rekening gehouden met een bedrag van € 1.500.000 voor de rehabilitatie van de N595 Wittemer Allee. Dit bedrag dient als dekking voor het aanvullend krediet. In de Programmabegroting 2024 is rekening gehouden met deze financiële ruimte (stelpost). Vooruitlopend op de nog vast te stellen Nota Kapitaalgoederen wordt aan PS voorgesteld dit bedrag aan te wenden als dekking voor ophoging van het krediet voor de N595 Wittemer Allee.

Voorgesteld wordt om het resterend tekort ad € 7.980.000 te financieren middels een aanvullend krediet dat gedekt wordt uit de risicocomponent onder het kapitaallastenplafond.

Stand risicocomponent kapitaallasten

In de Programmabegroting 2023 is jaarlijks een bedrag van € 2.410.000 gereserveerd voor kapitaallasten voor de risicocomponent. Op basis van eerdere besluitvorming is daarvan inmiddels een bedrag van € 522.382 bestemd en resteert nog een bedrag van € 1.887.618.

De jaarlijkse kapitaallasten ad € 199.500 (afschrijvingstermijn 40 jaar) voor het aanvullend krediet voor de N595 Wittemer Allee kunnen worden gedekt uit de jaarlijks gereserveerde kapitaallasten voor de risicocomponent.

Na deze besluitvorming resteert een bedrag van € 1.688.118 binnen de risicocomponent.

Fiscale aspecten

Met betrekking tot de fiscale aspecten zullen provincie en gemeente zich tot het uiterste inspannen om de btw geen kostprijsverhogende factor te laten zijn binnen het Project. Indien blijkt dat de btw toch (deels) kostprijsverhogend werkt en partijen aan voorgenoemde inspanning hebben voldaan, dan komt deze ten laste van het beschikbare projectbudget.

9. Juridische aspecten – deregulering

Onderhavig besluit tot het toekennen van aanvullend krediet heeft geen rechtsgevolg.

10. Verbindingslijnen en andere visies

Niet van toepassing

11. Relatie met aanpak coronacrisis

Niet van toepassing

12. Toets Referendumverordening

Niet van toepassing

13. Effecten op CO₂ en stikstof emissies

Uit het onderzoek voor de luchtkwaliteit blijkt dat de aanpassing niet zal leiden tot overschrijdingen van de grenswaarden uit de Wet milieubeheer. Het plan voldoet hiermee op grond van artikel 5.16 lid 1 sub a aan de luchtkwaliteitseisen. Voor luchtkwaliteit zijn hiermee geen belemmeringen.

Voorts is na berekening gebleken dat de stikstofdepositie als gevolg van de infrastructurele aanpassingen m.b.t. dit project in de gebruikersfase niet zullen toenemen. De stikstofdepositie tijdens de realisatiefase dient in de volgende fase bepaald te worden evenals maatregelen om eventuele extra uitstoot te compenseren.

Voor wat betreft de kansen en (on)mogelijkheden op gebied van duurzaamheid en circulariteit is in de haalbaarheidsfase vooral gezocht naar de zgn. *quick wins* (bv. beperken materiaalgebruik door reduceren constructiediktes). In de planvormingsfase zullen mogelijke maatregelen op het gebied van duurzaamheid en circulariteit verder uitgewerkt cq. geconcretiseerd worden.

14. Verdere planning, procedure en uitvoering

Planning / vooruitblik

Met de vaststelling van de voorkeursvariant door Gedeputeerde Staten (en het college van B&W van Gulpen-Wittem) op 5 september jl. is de haalbaarheidsfase afgerond met een definitief schetsontwerp en daartoe behorende deelproducten als eindproduct. Voorts heeft Gedeputeerde Staten op 5 september jl. ingestemd met het opstarten van de planvormingsfase. Eerste stap in deze fase is het contracteren van een ingenieursbureau teneinde het definitief schetsontwerp verder uit te werken tot een definitief ontwerp, nader (veld)onderzoek te verrichten en het contract (bestek) voor de realisatie van het werk op te stellen.

De aanbestedingsprocedure hiertoe is inmiddels opgestart. Gunning vindt evenwel pas plaats na toekenning van het benodigd (aanvullend) krediet door Provinciale Staten en de gemeenteraad van Gulpen-Wittem.

Naar huidige inzichten loopt de planvormingsfase tot eind 2024. Vervolgens is de verwachting dat we eind 2024 / begin 2025 starten met de realisatiefase. Afhankelijk van de uitkomsten van de ruimtelijke procedure en verloop van het grondverwervingsproces is het mogelijk dat de realisatie van het project pas later start. Grafisch kan de projectplanning als volgt worden weergegeven:

Projectplanning Reconstructie N595 Wittemer Allee																											
Naam fase	2021				2022				2023				2024				2025				2026						
Haalbaarheidsfase																											
Planvormingsfase (ontwerp, bestek / contract, aanbesteding)																											
Uitvoeringsfase																											
Beheerfase																											

15. Periodieke informatie/sturingsinformatie

X Via Jaarstukken en Begroting

- ☐ Paragraaf Projecten
- ☐ Paragraaf Financieringen
- ☐ Paragraaf Verbonden Partijen
- ☐ Paragraaf Bedrijfsvoering
- ☒ Programmaverantwoording

☐ Voortgangsrapportages Regeling grote Projecten

16. Evaluatie

Niet van toepassing

17. Communicatie

Nadat ophoging van de kredieten door partijen heeft plaatsgevonden, wordt in de volgende voortgangsrapportage van het Integraal Programma Mobiliteitsopgave Limburg gerapporteerd over het bijgestelde krediet en de bijgestelde planning.

18. Meegezonden bijlagen

Niet van toepassing

**ONTWERPBESLUIT
PROVINCIALE STATEN
VAN LIMBURG**

No: G-23-009

Onderwerp: Kredietbesluit Reconstructie N595 Wittemer Allee

Provinciale Staten van Limburg;

gezien het voorstel van Gedeputeerde Staten van Limburg van

besluiten:

1. Aanvullend krediet ter hoogte van € 9.480.000 toe te kennen aan project N595 Wittemer Allee;
2. Dit aanvullend krediet als volgt te dekken:
 - 2.1. Een bedrag van € 1.500.000 vanuit de reservering van de Nota Kapitaalgoederen voor de rehabilitatie van de N595;
 - 2.2. Een bedrag van € 7.980.000 vanuit de daarvoor bedoelde risicocomponent onder het kapitaallastenplafond.

Aldus vastgesteld door Provinciale Staten van Limburg in hun vergadering van

De heer mr. A.O.J. Pregled, griffier

De heer E.G.M. Roemer, voorzitter